j „џ Џəħ»…ə“ »Ќ—“»“”“” - ..j –џħ ‘ќЌ”

j ddım-addım

” şaqlar v¤ ail¤l¤r üçün proqram

ħ əЋЋħЋ» “əЏ–Sə—» „əЌ “əЋəSəЋə– „Ќ ”№ –Ћ’ s–j “» ”ħ s–ќ–j ħџЌџЌ ..j –j џЋħ j —џ

¤rs v¤saiti

arolin –uts

j çıq Џ¤miyy¤t »nstitutu - ..ardım ‘ ondunun sifarişi il¤ hazırlanmışdır

Џ.Ќ»Ќə—»ЋЋ Ќə Ў–Ћə– ¬»

Sakı - 2003

Step by Step

A Program for
Children and Families

CREATING A SUCCESSFUL PRACTICUM PROGRAM FOR STUDENT TEACHERS:

A HANDBOOK

Carolyn Rutsch

ÿ örm¤tli oxucular! Su kitab Ɐ ddım-addımF proqramı ç¤rçiv¤sind¤ t¤hsil üçün n¤z¤rd¤ tutulmuş növb¤ti n¤şrdir. Sütün irad v¤ t¤klifl¤rinizi biz¤ çatdırmağınızı xahiş edir v¤ bunun üçün —iz¤ ¤vv¤lc¤d¤n t¤ş¤kkürümüzü bildiririk.

 eyd v¤ t¤klifl¤rinizi aşağıdakı ünvana gönd¤r¤ bil¤rsiniz:

Sakı ş¤h¤ri, 370110, ÿ ¤s¤n ə liyev küç¤si 117j

“ elefonlar: 98-69-33;
98-70-16.
‘ aks: 98-69-34.

ə laq¤l¤ndiricil¤r: **.ħ ikayılova, . ¤nizad¤, ‘ .ə liyeva**

“ ¤rcüm¤çil¤r: **S.Sayramov, …adigarova**
– edaktor: **—.—¤rk¤roğlu**
..ığım: **–.Sehbudova**
ompüter dizaynı: **j .ḱ smanova**

itab j z¤rbaycan – espublikası “ ¤hsil Ḱazirliyi il¤ razılaşdırılmış Ⱅ ddım-addımⱢt¤hsil proqramı ç¤rçiv¤sind¤ n¤şr olunmuşdur.

itabın n¤şri Ⱅ çıq Ɥ¤miyy¤t »nstitutu - ..ardım ‘ onduⱢ humanitar t¤şkilatı t¤r¤find¤n maliyy¤l¤şdirilib.

ħ ü¤lliflik hüququ 1997-ci ild¤n ⱠChildren`sFResources International, Inc.Ft¤şkilatına m¤xsusdur. nvan: 5039 Connecitcut Ave., NW Suite One Washington, DC 20008. Tel: 202-363-9002. Fax: 202-363-9550. E-mail: Info@crinter.com

j çıq Ɥ¤miyy¤t »nstitutu - ..ardım ‘ ondundan icaz¤siz çoxaltmaq olmaz.

ħ ü¤llimlik t¤crüb¤si keç¤n t¤l¤b¤l¤r üçün uğurlu praktikum proqramının yaradılması. Ɐ ddım-addımF. ” şaqlar v¤ ail¤l¤r üçün proqram. Sakı, U.eni Ḱ¤silⱢḰ, tiraj 1000, 50 s¤h., 2003-cü il.

© j çıq Ɥ¤miyy¤t »nstitutu - ..ardım ‘ ondu

»‘j Sц̌Ḱ », »Ḱ ə »Ŧө –

iqam¤t . . . .
Ëiriş: ə n¤n¤ . . . .
apvpvpp . . . .
avpvro . . . .

Ë»–»Ў

Su d¤rs v¤saiti t¤l¤b¤l¤r üçün ixtisas üzr¤ uğurlu t¤crüb¤ proqramının t¤rtib v¤ t¤tbiq edilm¤si m¤s¤l¤sind¤ kiçik yaşlı uşaq mü¤llim l¤rinin hazırlanması proqramını d¤st¤kl¤m¤k m¤qs¤di il¤ yaradılmışdır. ¤rs v¤saitin¤ aşağıdakı m¤s¤l¤l¤ri ¤hat¤ ed¤n t¤klifl¤r verilmiş-dir: ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ yerl¤rinin (t¤l¤b¤l¤rin d¤rs dey¤c¤yi yerl¤r v¤ ya praktikum yerl¤ri d¤ daxil olmaqla) seçilm¤si qaydası; ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ proqramlarının icrası zamanı mü¤l-liml¤ri hazırlama proqramlarının, m¤kt¤bl¤rin v¤ dig¤r t¤dris mü¤ssis¤l¤rinin, el¤c¤ d¤ t¤l¤-b¤l¤rin rol v¤ m¤suliyy¤tl¤ri; ixtisas üzr¤ iş proqramının uğurlarının qiym¤tl¤ndirilm¤si. ¤rs v¤saitinin ilk növb¤d¤ mü¤lliml¤ri hazırlama proqramı fakült¤si üçün n¤z¤rd¤ tutulduğuna baxmayaraq, o, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lliml¤r v¤ m¤kt¤bl¤r, el¤c¤ d¤ t¤l¤b¤l¤rin özl¤ri üçün faydalı ola bil¤r.

 ¤rs v¤saitind¤ki ¤sas informasiya m¤nb¤yini pedaqoji t¤hsil sah¤sind¤ s¤m¤r¤li t¤crüb¤ il¤ ¤laq¤dar aparılan t¤dqiqatlar t¤şkil edir. Surada g¤tiril¤n misalların çoxu j SЎ-ın aparıcı universitetl¤rind¤ki kiçik yaşlı uşaqların t¤hsili proqramlardan götürülmüşdür. »nanırıq ki, bu informasiyadan j vropadakı kiçik yaşlı uşaq mü¤lliml¤rinin hazırlanması proqramlarında istifad¤ etm¤k mümkündür. Takin h¤r bir fakült¤ burada ¤ks olunmuş ideyaları, nümun¤l¤ri v¤ formaları öz t¤l¤bl¤rin¤ uyğunlaşdıra bil¤r. Silirik ki, b¤zi ölk¤l¤rd¤ terminologiya f¤rqli ola bil¤r. Suna gör¤ d¤ orta m¤kt¤bl¤rd¤, peş¤ m¤kt¤bl¤rind¤, pedaqoji institutlarda, yaxud da universitetl¤rd¤ mövcud olmasından asılı olmayaraq, biz, ümum¤n, mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramında t¤tbiq oluna bil¤c¤k dild¤n istifad¤ etm¤y¤ çalışmışıq.

ħ ə ҺҺħ Һə – »Ḱ ў j «ц – Һj Ḱħ j –ц s – ḱ – j ħ Һj – цḰ j »ʾ “»–j — «– ə “ə Џ – Sə Ḱ »Ḱ – ḱ Һ’

»xtisas üzr¤ t¤crüb¤ n¤dir?

ħ ü¤llim l¤rin hazırlanmasına dair ist¤nil¤n proqramın z¤ruri bir hiss¤sini ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ t¤şkil edir. s raktikum v¤ ya Һ¤l¤b¤nin d¤rs dem¤si çox zaman bu ixtisas t¤crüb¤-sinin kulminasiyası olur. s raktikumun mü¤llim ixtisasına yiy¤l¤nm¤ proqramı [1] ç¤rçiv¤sind¤ bir sıra xüsusi adlara v¤ statusa malik olmasına baxmayaraq, ixtisas üzr¤ bütün t¤crüb¤l¤r bir-birin¤ b¤nz¤yir. mumilikd¤ bu t¤crüb¤l¤rin iki s¤ciyy¤vi c¤h¤ti vardır:

Xḱ nlar t¤l¤b¤l¤r üçün mü¤llim peş¤si m¤d¤niyy¤tin¤ uyğunlaşmağaköm¤k ed¤n inkişaf yolunu t¤min edir;

Xḱ nlar t¤l¤b¤l¤r¤ n¤z¤riyy¤ni birbaşa t¤crüb¤ il¤ birl¤şdirm¤k imkanı verir (s ozner, 1996).

»xtisas üzr¤ t¤crüb¤l¤rin dig¤r ümumi c¤h¤tl¤ri d¤ vardır. Siprincisi, ixtisas üzr¤ t¤crüb¤-l¤r öz t¤yinatından asılı olaraq, mü¤llimi v¤ ya t¤lim situasiyasını proses¤ c¤lb edir. »kincisi, onlar öyr¤ncini v¤ ya şagirdi c¤lb edir. çüncüsü, onlar mü¤llimin öyr¤nci v¤ ya şagirdl¤ bölüşdüyü t¤lim materialını (bu materialın texniki informasiya, v¤rdişl¤r v¤ ya ş¤xsi hissl¤r-d¤n ibar¤t olmasından asılı olmayaraq) c¤lb edir. Ḱ¤hay¤t, ixtisas üzr¤ bütün t¤crüb¤l¤r t¤-lim v¤ öyr¤nm¤ t¤crüb¤sin¤ t¤sir göst¤r¤n qaydalardan, üstünlükl¤rd¤n, d¤y¤rl¤rd¤n, göz-l¤nil¤n n¤tic¤l¤rd¤n v¤ f¤rdi yetişm¤ mühitind¤n ibar¤t olan kontekst ç¤rçiv¤sind¤ aparılır.

»ʾ “»–j — «– ə „ ə – „ »¬ ə Ḱ »Ḱ “»s Һə – »

ḱ xşar c¤h¤tl¤rin bu q¤d¤r çox olmasına baxmayaraq, ixtisas üzr¤ h¤r hansı iki t¤crüb¤ bir-birini d¤qiq t¤krarlamır. “ ¤l¤b¤l¤r¤ ixtisasla bağlı işi müxt¤lif m¤şğ¤l¤l¤rd¤, müxt¤lif ya-şlara v¤ qabiliyy¤tl¤r¤ malik uşaqlarla aparmaq seçimini t¤klif etm¤k olar (Su, t¤l¤b¤l¤r¤ ge-niş çeşidd¤ t¤crüb¤ qazanmaq v¤ öz maraqları haqqında daha çox şey öyr¤nm¤k imkanı verir). »xtisas üzr¤ t¤liml¤ bağlı m¤şğ¤l¤l¤r m¤kt¤bl¤rd¤, m¤kt¤b idar¤çiliyi m¤rk¤zind¤, m¤kt¤b klinikasında v¤ ya ictimai agentlikd¤ keçiril¤ bil¤r. »xtisas üzr¤ t¤l¤b¤l¤rin malik ola bil¤c¤kl¤ri t¤crüb¤ tipl¤ri sırasına sinif müşahid¤si, şagirdl¤ri öyr¤tm¤k, m¤kt¤b r¤hb¤rl¤ri-nin v¤ mü¤lliml¤rin yardımçısı olmaq, m¤kt¤b haqqında v¤ ictimai t¤dbirl¤rd¤ iştirak etm¤k, şagirdl¤r¤ d¤rs dem¤k v¤ t¤crüb¤ mübadil¤si aparmaq kimi formalar daxil ola bil¤r. Sundan başqa, ixtisas üzr¤ h¤r bir t¤crüb¤ h¤min t¤crüb¤y¤ sponsorluq ed¤n mü¤lliml¤rin hazırlan-ması proqramının f¤ls¤fi oriyentasiyasının t¤sirin¤ m¤ruz qalır. ħ ü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı t¤crüb¤nin nec¤ t¤şkil v¤ icra olunmasını xeyli d¤r¤c¤d¤ mü¤yy¤nl¤şdirmiş olur. ħ ¤s¤l¤n, n¤z¤ri kurs işini t¤tbiq olunmuş t¤crüb¤l¤rl¤ birl¤şdirm¤yi qiym¤tl¤ndir¤n mü¤llim-l¤rin hazırlanması proqramı t¤l¤b¤l¤r üçün onların sinifd¤ki işini ixtisas üzr¤ işl¤ sıx ¤laq¤-l¤ndir¤n bir sıra ixtisas t¤crüb¤l¤rini özünd¤ ¤ks etdirir. »xtisas üzr¤ işi qiym¤tl¤ndirm¤y¤n mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı is¤ bel¤ bir iş üçün az imkanlar v¤ minimal köm¤k t¤k-lif edir v¤ n¤z¤ri işi ixtisas üzr¤ işl¤ ¤laq¤l¤ndirm¤y¤ z¤rur¤t kimi yanaşmır.

[1] »xtisasa yiy¤l¤nm¤ treninqi diplomlu mü¤lliml¤r olmağa hazırlaşan t¤l¤b¤l¤rin ixtisas ha-zırlığı keçm¤sini n¤z¤rd¤ tutur. »xtisası artırma treninqi is¤ artıq mü¤llim ixtisası almış mü¤l-liml¤rin t¤kmill¤şm¤si anlayışını ifad¤ edir.

s raktikum v¤ ya t¤l¤b¤nin d¤rs dem¤si ixtisas üzr¤ t¤crüb¤nin bir formasıdır. »xtisas üzr¤ dig¤r t¤crüb¤l¤r kimi, praktikum da ilkin t¤lim t¤crüb¤sini inkişaf etdirm¤k m¤qs¤di güd¤n keçid t¤crüb¤sidir; o t¤l¤b¤y¤ real v¤ ¤lverişli bir mühitd¤ müşahid¤ v¤ t¤lim üçün imkanlar yaradır. s raktikumda bütünlükd¤ ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ üçün n¤z¤rd¤ tutular ¤sas iştirakçılarından daha az sayda ş¤xs iştirak edir. Suraya d¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ n¤zar¤t ed¤n mü¤llim[2], el¤c¤ d¤ mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı üzr¤ inspektor (h¤m d¤ t¤limatçı olan bu ş¤xs t¤crüb¤ keç¤n t¤l¤b¤y¤ v¤ ya t¤l¤b¤l¤r qrupuna n¤zar¤t edir)[3] daxildir.

»xtisas üzr¤ dig¤r t¤crüb¤l¤rd¤n f¤rqli olaraq, çox zaman praktikum erk¤n t¤dqiqatın ¤sas hiss¤si kimi sonradan mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı ç¤rçiv¤sind¤ h¤yata keçirilir. ќ , ¤sas¤n, t¤l¤b¤nin bir neç¤, daha az intensiv olan t¤lim t¤crüb¤l¤rind¤ iştirak etm¤sind¤n sonra aparılır. “ ¤l¤b¤nin öyr¤ndiyi kursla bağlılıq d¤r¤c¤sind¤n asılı olaraq praktikumun müdd¤ti bir neç¤ h¤ft¤d¤n bir il¤ q¤d¤r ola bil¤r.

»ʾ “»ǂ — «–ə »Ў»Ќ ¬ə s–j “» j ЌџЌ –ќ Ћ’

—ən ill¤r pedaqoji t¤hsil sah¤sinin ekspertl¤ri mü¤lliml¤rin hazırlanması prosesi ç¤rçiv¤sind¤ ixtisas üzr¤ t¤crüb¤l¤rin v¤ praktikanın rolunun mühüm olduğu bar¤d¤ yekdil fikr¤ g¤lmişl¤r. Su yekdil fikri ş¤rtl¤ndir¤n ümumi s¤ciyy¤vi c¤h¤tl¤r aşağıdakılardır:

X»xtisas üzr¤ iş, xüsus¤n, t¤l¤b¤l¤ri sinifd¤ n¤z¤ri bilikl¤ri t¤crüb¤ il¤ ¤laq¤l¤ndirm¤y¤ h¤v¤sl¤ndirdiyi zaman mü¤lliml¤rin hazırlanması işinin z¤ruri v¤ qiym¤tli hiss¤sidir.

X“ ¤l¤b¤l¤r onlara müxt¤lif m¤şğ¤l¤l¤ri sınaqdan çıxarmaq imkanı ver¤n bir sıra ixtisas t¤crüb¤l¤rind¤n faydalanırlar (müxt¤lif yaşa v¤ xarakter¤ malik uşaqlarla aparılan d¤rsl¤r, müxt¤lif iş üslubu v¤ f¤ls¤fi düşünc¤si olan mü¤lliml¤r, el¤c¤ d¤ müxt¤lif sosial v¤ iqtisadi ş¤raitl¤ri t¤msil ed¤n öyr¤ncil¤r).

X»xtisas üzr¤ iş mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı ç¤rçiv¤sind¤ mümkün q¤d¤r tez başlamalı v¤ proqram davam etdikc¤ ona daha çox ¤h¤miyy¤t verilm¤lidir.

X“ ¤crüb¤ üst¤g¤l düşünc¤ inkişafın ¤sasıdır. ћ ü¤lliml¤rin hazırlanması proqramları t¤l¤b¤l¤ri n¤z¤riyy¤ v¤ praktikanı ¤laq¤l¤ndirm¤y¤ h¤v¤sl¤ndirirs¤, o zaman bu proqramlar t¤l¤b¤l¤rin öz bacarıqlarını hazırlıq proqramı başa çatdıqdan sonra da uzun müdd¤t davam etdir¤n Ћdüşünc¤li praktikantlarї olmasına köm¤k etmiş olur.

---

[2] ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim dedikd¤, b¤z¤n n¤zar¤tçi mü¤llim v¤ ya m¤kt¤b laboratoriya mü¤llimi (laborant) n¤z¤rd¤ tutulur.

[3] »nspektora veril¤n spesifik ad çox zaman mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramının tipi il¤ ¤laq¤dar olur. ћ ¤s¤l¤n, universitet inspektoru, kollec inspektoru.

»́ “»‐ј — «–ə ”Nǿ –Ћ’ “əԱ– Sə s–ќ –j ћ Ћj –џЌџЌ ўə..j “j „ »‐»Ћћ ə—»

ћ övcud probleml¤r

 kspertl¤rd¤n biri demişdir: Ђxtisas üzr¤ t¤crüb¤ proqramlarına olduqca az diqq¤t yetirilir. ў albuki mü¤llim peş¤sin¤ yiy¤l¤nmiş t¤l¤b¤l¤r sonradan dön¤-dön¤ qeyd edirl¤r ki, pedaqoji t¤hsil aldıqları müdd¤t ¤rzind¤ onlar üçün ¤n qiym¤tli t¤crüb¤ t¤l¤b¤ kimi d¤rs dem¤k olmuşdurї . (Ѩik, 1955). j parılan t¤dqiqatlar ixtisas üzr¤ s¤m¤r¤li t¤crüb¤ proqramlarının t¤rtib v¤ t¤tbiq olunması sah¤sind¤ bir sıra ümumi probleml¤rin mövcud olduğunu mü¤yy¤n etmişdir. ў ¤min probleml¤r aşağıdakılardır:

X›xtisas üzr¤ t¤crüb¤ yerl¤rinin seçilm¤sin¤ lazımi diqq¤tin yetirilm¤si. „ ox zaman ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ v¤ ya praktikum yerl¤ri yalnız h¤min yerl¤rin praktikumda iştirak etm¤k arzusu ¤sasında seçilir. Su amill¤rin mühümlüyünü q¤bul etm¤kl¤ yanaşı, ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ yerl¤rinin seçilm¤si hansı yerl¤rin daha yaxşı öyr¤nm¤ t¤crüb¤l¤rini t¤min ed¤ bilm¤sin¤ ¤saslanmalıdır.

X ›xtisas üzr¤ t¤crüb¤ yerl¤ri çox zaman t¤crid olunmuş v¤ziyy¤td¤ f¤aliyy¤t göst¤rir. Sir çox t¤crüb¤ v¤ ya praktikum yerl¤rind¤ t¤l¤b¤ yalnız bir mü¤lliml¤ v¤ bir qrup uşaqla işl¤yir. ќ la bil¤r ki, d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ heç m¤kt¤b r¤hb¤rliyin¤, dig¤r mü¤lliml¤r¤, kitabxana işçil¤rin¤, katibl¤r¤ v¤ texniki işçil¤r¤ t¤qdim olunmasın. ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ çox az hallarda m¤kt¤bin dig¤r işçil¤rinin f¤aliyy¤tinin müşahid¤ etm¤y¤ v¤ ya onlarla ünsiyy¤t¤ d¤v¤t olunur. ..axud da h¤min t¤l¤b¤, ümumiyy¤tl¤, mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı ç¤rçiv¤sind¤ öz t¤crüb¤l¤rini dig¤r t¤l¤b¤l¤rl¤ v¤ ya fakült¤ il¤ bölüşm¤y¤ d¤v¤t olunmur.

X“ ¤limin sosial aspektl¤ri üçün hazırlığın z¤if olması. ћ ü¤lliml¤rin hazırlanması proqramları mü¤llim olduqları zaman t¤l¤b¤l¤rin daşımalı olacaqları h¤r cür m¤suliyy¤t¤ az-az hallarda hazırlayır. ћ ¤s¤l¤n, d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ ¤sas¤n d¤rs planını işl¤yib hazırlamaq v¤ d¤rs keçm¤k üçün t¤crüb¤ keçdiyind¤n, ona m¤kt¤b idar¤çiliyi işl¤rinin öhd¤sind¤n nec¤ g¤lm¤k, işçil¤rin nec¤ t¤crüb¤ qazanmasına diqq¤t yetirm¤k v¤ ya ail¤l¤rl¤ v¤ c¤miyy¤tl¤ s¤m¤r¤li qarşılıqlı münasib¤tl¤ri nec¤ qurmaq öyr¤dilmir. Sacarıqlı mü¤llim olmaq üçün bu v¤rdişl¤r¤ yiy¤l¤nm¤k t¤l¤b olunur.

Xə m¤kdaşlıq ed¤n ¤sas mü¤llimin f¤aliyy¤tl¤ri v¤ ya onun t¤l¤b¤y¤ m¤sl¤h¤t gör¤ bil¤c¤yi f¤aliyy¤tl¤r üz¤rind¤ düşünm¤k v¤ onları ¤saslandırmaq imkanlarının azlığı. ћ ü¤lliml¤rin hazırlanması proqramlarında yalnız sinifd¤ Ђn¤yin s¤m¤r¤ verdiyiї deyil, h¤mçinin, d¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin t¤crüb¤ (h¤m özünün, h¤m d¤ başqalarının t¤crüb¤si) üz¤rind¤ düşünm¤si yolları da öz ¤ksini tapmalıdır. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim d¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ özünün unikal t¤lim üsullarını k¤şf etm¤kd¤ v¤ t¤crüb¤d¤n keçirm¤kd¤ köm¤k etm¤y¤ gör¤ ¤sas m¤suliyy¤ti daşıyan ş¤xsdir. Su işin yerin¤ yetirilm¤si h¤m ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimd¤n, h¤m d¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤d¤n sinifd¤ki ¤sas t¤lim f¤aliyy¤tl¤ri üz¤rind¤ düşünm¤yi v¤ onları ¤saslandırmağı t¤l¤b edir.

Xə m¤kdaşlıq ed¤n ¤sas mü¤lliml¤r¤ çox az hallarda d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤rin treninqi üçün ¤lav¤ m¤suliyy¤t¤ gör¤ yardım göst¤rilir. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lliml¤rin çox zaman öz günd¤lik işl¤rind¤n ¤lav¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤r¤ n¤zar¤t etm¤si d¤ t¤l¤b olunur. Ќ¤tic¤d¤ bu ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lliml¤rin d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤r¤ s¤rf ed¤ bil¤c¤yi vaxt v¤ diqq¤tin m¤hdudlaşmasına s¤b¤b olur.

Xћ ü¤llim l¤rin hazırlanması proqramları ç¤rçiv¤sind¤ ixtisas t¤crüb¤l¤ri üzr¤ supervayzer v¤zif¤sinin nüfuzu aşağı enm¤y¤ meyllidir. „ ox supervayzerl¤r g¤l¤c¤k mü¤llim l¤rl¤ ixtisası üzr¤ orta m¤kt¤bl¤rd¤ iş aparmağa n¤ q¤d¤r çox c¤hd göst¤rirl¤rs¤, onların ali pedaqoji nüfuzu v¤ mövqeyi d¤ bir o q¤d¤r z¤ifl¤yir (udlad, 1990). Suna gör¤ d¤ mü¤llim l¤rin hazırlanması proqramlarında t¤l¤b¤l¤r¤ yüks¤k keyfiyy¤tli supervayzerlik xidm¤tini göst¤rm¤kd¤ supervayzerlik fakült¤sinin el¤ güclü marağı yoxdur.

X“ ¤l¤b¤l¤rin özl¤rind¤n f¤rqli m¤d¤ni v¤ irqi m¤nsubiyy¤t¤ malik uşaqlarla ixtisas üzr¤ iş t¤crüb¤sinin çatışmaması. ћ ü¤llim l¤rin hazırlanması proqramlarında t¤l¤b¤l¤rin özl¤rind¤n f¤rqli olan uşaqlara nec¤ t¤lim verm¤yin öyr¤dilm¤si d¤ öz ¤ksini tapmalıdır. »xtisas üzr¤ t¤crüb¤ öz m¤d¤niyy¤tl¤rind¤n f¤rqli olan m¤d¤niyy¤td¤n öyr¤nm¤k v¤ bel¤ m¤d¤ni mühitd¤ yaşamaq imkanı t¤klif etm¤lidir.

»̀ “»ɉ — «–ə ”№̉ –Ћ’ “əЏ– Sə s–ќ –j ћЋ –џЌџЌ ¬ – ».» ə——Ћə–

..uxarıda göst¤ril¤n probleml¤ri yenilikçi yollarla h¤ll ed¤n mü¤llim l¤rin hazırlanması proqramlarının sayı getdikc¤ artmaqdadır. Ќ¤tic¤d¤ bu proqramların ¤sasında d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤r üçün ixtisas üzr¤ daha ¤h¤miyy¤tli t¤crüb¤ proqramları yaradılmışdır. ќ nların uğurlu olmasını t¤min ed¤n c¤h¤tl¤r aşağıdakılardır:

‘ ¤ls¤fi ¤sas. ћ ü¤llim l¤rin hazırlanması üzr¤ t¤kmil proqram yaxşı ¤laq¤l¤ndirilmiş v¤ möhk¤ml¤ndirilmiş el¤ konseptual v¤ yap f¤ls¤fi ¤sasa malik olmalıdır ki, onun üz¤rind¤ mü¤llim l¤rin hazırlanması üzr¤ bütün kursları qurmaq mümkün olsun. Saşqa sözl¤ des¤k, mü¤llim l¤rin hazırlanması proqramı fakült¤ proqramda hazırlanması n¤z¤rd¤ tutulan mü¤llim tipinin s¤ciyy¤vi xüsusiyy¤tl¤rini v¤ bel¤ bir mü¤llim olmaq üçün t¤l¤b¤l¤rin cavab verm¤li olduqları standartları mü¤yy¤nl¤şdirir. Suna gör¤ d¤ mü¤llim l¤rin hazırlanması proqramının konseptual v¤ ya f¤ls¤fi ¤sası bu proqramın m¤qs¤dl¤rini v¤ h¤min m¤qs¤dl¤r¤ çatmaq üçün n¤z¤ri v¤ praktik işi ¤laq¤l¤ndirm¤k yollarını inteqrasiya edir.

aimi öyr¤ncil¤rin yetişdirilm¤si m¤qs¤di. ” ğurlu proqramlarda bel¤ bir c¤h¤t q¤bul olunur ki, mü¤llim l¤r öz karyeralarına başladıqları zaman heç d¤ h¤r şeyi bilm¤dikl¤rind¤n, mü¤llim l¤rin hazırlanmasının ¤n ¤sas diqq¤t yetirm¤li olduğu c¤h¤t t¤l¤b¤l¤r¤ öz öyr¤nm¤ prosesini davam etdirm¤k v¤ Ћdüşün¤n praktikl¤rï olmaq arzusunu t¤lqin etm¤kdir. Џon evinin dediyi kimi, Ћbiz birbaşa t¤crüb¤nin özünd¤n daha çox t¤crüb¤ üz¤rind¤ düşünm¤kd¤n öyr¤nirikï (evi, 1933). ..aradıcı düşünm¤y¤ meyl etm¤y¤ mü¤llim l¤r şablon davranışa ¤saslanır v¤ düşünc¤d¤n daha çox impuls, ¤n¤n¤ v¤ inzibatçılıq ¤sasında h¤r¤k¤t edirl¤r. aimi öyr¤ncil¤r v¤ yaradıcı düşün¤n mü¤llim l¤r is¤, ¤ksin¤, m¤kt¤bl¤rin m¤qs¤dl¤r, metodlar, probleml¤r v¤ onların h¤llind¤n ir¤li g¤l¤n v¤zif¤l¤ri t¤nqidi ş¤kild¤ t¤dqiq edirl¤r ki, özl¤rinin t¤lim üslubuna v¤ xüsusi d¤rs otaqlarının t¤l¤b¤l¤rin¤ daha çox uyğun g¤l¤n düşünülmüş yollarla h¤r¤k¤t ed¤ bilsinl¤r.

»xtisas üzr¤ t¤crüb¤l¤rin ardıcıllığı. ћ ü¤llim l¤rin hazırlanması üzr¤ uğurlu proqramlarda t¤l¤b¤l¤rin n¤z¤ri kurslara c¤lb edilm¤si il¤ yanaşı, inkişaf ardıcıllığına uyğun olaraq, ixtisas üzr¤ t¤crüb¤l¤r d¤ mü¤yy¤nl¤şdirilir. ћ ¤s¤l¤n, birinci il t¤l¤b¤ h¤ft¤nin bir gününü ¤sas t¤dris proqramı il¤ sıx ¤laq¤l¤r saxlayan t¤crüb¤ yerind¤ keçirir. Ќ¤tic¤d¤ n¤z¤riyy¤ v¤ t¤crüb¤ arasında yaxın ¤laq¤ t¤min edilmiş olur. sedaqoji t¤hsil ill¤ri ¤rzind¤ t¤l¤b¤l¤r müxt¤lif yaş v¤ qabiliyy¤tl¤r¤ malik uşaqlarla geniş öyr¤nm¤ t¤crüb¤l¤rini ¤hat¤ ed¤n ixtisas üzr¤ tapşırıqları yerin¤ yetirdikc¤, onların peş¤ m¤suliyy¤tl¤ri d¤ t¤dric¤n artır.

»xtisas üzr¤ t¤crüb¤l¤rd¤ iştirak ed¤n ş¤xsl¤r¤ yardım. »xtisas üzr¤ t¤crüb¤l¤rin v¤ ya praktikumun uğur qazanmasının başlıca amili t¤crüb¤d¤ iştirak ed¤n ş¤xsl¤rdir: mü¤llim l¤rin hazırlanması proqramının supervayzeri, dekan v¤ ya pedaqoji fakült¤nin müdiri, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim, m¤kt¤bin direktoru v¤ t¤l¤b¤. ’ üsus¤n, t¤l¤b¤nin, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin v¤ universitet supervayzerinin b¤rab¤r s¤viyy¤li ¤m¤kdaşlığı mühüm ¤h¤miyy¤t k¤sb edir.

ħ ü¤llim¤rin hazırlanması üzr¤ b¤zi proqramlarda b¤rab¤r ¤m¤kdaşlığı inkişaf etdirm¤k v¤ qoruyub saxlam üçün spesifik metodlar n¤z¤rd¤ tutulmuşdur. ħ ¤s¤l¤n, mü¤llim¤rin hızrlanması proqramları il¤ t¤crüb¤nin keçirdiyi m¤kt¤bl¤r arasında ¤m¤kdaşlığa t¤kan verm¤k m¤qs¤dil¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lllim¤ mü¤llim¤rin hazırlanması proqramı ç¤riv¤sind¤ pedaqoji fakült¤nin bir mü¤llimi rolunu verm¤k olar. ħ ¤s¤l¤n, bü mü¤llim seminarlar keçir¤r mü¤llim¤rin hahzırlanması proqramlarının yaradılmasında iştirak ed¤ bil¤r. yni zamanda, mü¤llim¤rin hazırlanması proqramının supervayzerl¤rin t¤dqiqat layih¤l¤ri üçün m¤lumat toplamaq, t¤dris proqramların işl¤nib hazırlanması üzr¤ kollektiv işd¤ v¤ ya m¤kt¤b idar¤çiliyi şuralarında iştirak etm¤k m¤qs¤dil¤ öz vaxtlarının bir hiss¤sinin m¤kt¤bl¤l¤rd¤ keçirm¤y¤ h¤v¤sl¤ndirm¤k olar.

j SЎ-da b¤zi universitetl¤r kiçik yaşlı uşaq mü¤llim¤rinin ¤m¤kdaşlıq etm¤k müqabil¤nd¤ onların pulsuz olaraq ixtiasa artırma kurslarına c¤lb edilm¤si t¤crüb¤sini t¤tbiq edir. " ¤l¤b¤ Ü¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim Üsupervayzer üçbucağında t¤l¤b¤nin rolunu lazımi s¤viyy¤d¤ saxlamaq üçün h¤ro cür c¤hdl¤r göst¤rilir ki, t¤l¤b¤nin maraqlarının mühümlüyünü n¤z¤r¤ alınsın v¤ onların m¤kt¤bin qaydaları v¤mü¤llim¤rin hazırlanması proqramlarını m¤qs¤d¤l¤r¤ ç¤rçiv¤sind¤ b¤r¤bar t¤r¤fdaşlar kimi prosesd¤ iştirak etsinl¤r.

"¤crüb¤y¤ r¤hb¤rliyin mühüm rolu

s raktik t¤crüb¤nin keyfiyy¤ti h¤min t¤crüb¤y¤ r¤hb¤rliyin nec¤ h¤yata keçirilm¤sin¤ ¤h¤miyy¤tli d¤r¤c¤d¤ asılıdır.(lettorn v¤ obl, 1995). içik yaşlı uşaq mü¤llim¤rin hazırlanması proqramımın r¤hb¤ri v¤ ya fak ült¤ dekanı h¤min proqramın ümumi konsepsiyasını işl¤nib hazırlanmasında, z¤ruri d¤yişiklikl¤rin mü¤yy¤n edilm¤sind¤, proqram daxili v¤ proqroam k¤nar işl¤rin aydın ş¤kild¤ ¤laq¤l¤ndirilm¤sind¤, lazımi resursların ¤ld¤ edilm¤sind¤, resursların v¤ işçi hey¤tinin davamlf ş¤kild¤ c¤lb olunmasında, daxili t¤kmill¤şm¤ meylinin qorununb saxlanmasında v¤ mü¤llim¤rin hazırlanması sah¤sind¤ işçil¤r arasında aydın m¤suliyy¤t bölgüsünün aparılmasında ¤sas qüvv¤ ola bil¤r. –olların d¤qiq mü¤yy¤nl¤şdirilm¤si, t¤l¤b¤l¤r üçün düşünülmüş proqramların hazırlanması, t¤crüb¤ mübadil¤si, t¤l¤b¤l¤rin praktika üzr¤ düşünm¤si, t¤lim v¤ t¤drisin cari m¤s¤l¤l¤rin müzakir¤si, imkanlarının yaradılması m¤qs¤d¤l¤rin ¤ld¤ edilm¤sind¤ t¤l¤b¤ Ü¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim Üsupervayzer üçlüyü daxilind¤ ¤m¤kdaşlığın olması z¤ruridir.

ħ ü¤llim¤rin hazırlanması probleml¤rin h¤lli v¤ uğur g¤tir¤n metodların t¤tbiqi kimi m¤s¤ll¤rd¤ praktikumum v¤ dig¤r ixtisas t¤crüb¤l¤rinin mühüm rolunun ¤ks etdir¤n bu ¤sas informasiyanın ardınca kitab uğurlu proqramın yaradılması v¤ t¤tbiqi il¤ bağlı m¤s¤l¤l¤r ¤hat¤ olunur.

»xtisas üzr¤ t¤crüb¤ proqramının yaradılması

ħ ü¤llim¤rin hazırlanması proqrasmı t¤l¤b¤l¤r üçün ixtisasa üzr¤ t¤crüb¤ proqramının t¤rtib olunması baxımından ¤sas rolunun oynamalıdır. Sununla bel¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n m¤kt¤bl¤rd¤ t¤crüb¤l¤rin keçirdiyi yer kimi vacib t¤r¤fdaş rolunda çıxış edirl¤r.

Su cür imkanlardan biri h¤ssas praktika seminarıdır. Su seminarlar vasit¤sil¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤ri, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim¤ri v¤ mü¤llim¤rin hazırlanması proqramının supervayzerl¤rinin d¤qiq c¤dv¤l ¤sasında m¤ş¤l¤l¤r¤ c¤lb etm¤k olar. Su m¤ş¤l¤l¤rin m¤qs¤dl¤ri sırasına videolentl¤r¤ baxmaqla, s¤m¤r¤li t¤limin mahiyy¤tini t¤hlil etm¤k, t¤l¤b¤l¤ri v¤ mü¤llim¤ri öz t¤dris proesisi üz¤rind¤ dü şünm¤y¤ d¤v¤t etm¤k, praktikum v¤ ya dig¤r ixtiasas t¤crüb¤l¤ri daxilind¤ probleml¤rin h¤lli yollarını mü¤yy¤nl¤şdirm¤k v¤ mübadil¤ etm¤k, t¤lim v¤ t¤drisin cari m¤s¤l¤l¤rini müzakir¤ etm¤k daxildir.

»xtiasas üzr¤ t¤crüb¤ proqramlarının yaradılması üçün aşağıdakı işl¤ri görm¤k lazımdır:

1. s roqramın perspektivini, m¤qs¤d v¤ v¤zif¤l¤rini işl¤yib, hazırlamaq;

2. s roqramın reallaşmasını t¤min ed¤c¤k siyas¤t v¤ proseduraları mü¤yy¤n etm¤k;
3. »şçil¤ri seçm¤k v¤ onlarla terninq keçirm¤k;
4. “ ¤crüb¤ yerl¤ri seçm¤k v¤ onlarla tanış olmaq;
5. »şçil¤rd¤n hansı n¤tic¤l¤rin gözl¤ndiyini, onların rol v¤ m¤suliyy¤tl¤rini müzakir¤ etm¤k;
6. ħ ünt¤z¤m ¤laq¤ v¤ n¤zar¤t prosesini t¤min etm¤k;
7. s roqramın durmadan yaxşılaşdırılması üçün r¤y sorğuların keçirm¤k.

s erspektivin işl¤nib hazırlanması

..uxarda t¤svir olunduğu kimi, proqramın yaradılmasını v¤ reallaşdırılmasının istiqam¤tl¤ndir¤c¤k perspektivin v¤ gözl¤nil¤n n¤tic¤l¤rin işl¤nib hazırlanması ixtiasas üzr¤ uğurlu t¤crüb¤ v¤ ya praktikum proqramı üçün olduqca mühüm ¤h¤miyy¤t k¤sb edir. j şağıdakı proses ilkin layih¤nin işl¤nib hazırlanmasında faydalı ola bil¤r.

- s erspektivin işl¤nib hazırlanmasına c¤lb edil¤c¤k ¤s¤ ¤sas professor-mü¤llim hey¤tini, o cüml¤d¤n mümkün olduqca t¤crüb¤ yerl¤rinin nümay¤nd¤l¤rini mü¤yy¤nl¤şdirm¤k;
- s roses¤ c¤lb olunan bütün ş¤xsl¤ri rahat müzakir¤rin aparıla bil¤c¤yi bir yer¤ toplamaq; ќ nları 5-6 n¤f¤rlik kiçik qruplara bölm¤k;
- ў ¤r bir qrupa öz t¤dqimatını bel¤ bir ifad¤ il¤ başlamağı t¤klif etdi: ЋSizim ixtisasa üzr¤ t¤crüb¤ v¤ ya praktikum proqramımız vardı, y¤ni E ї
- »ştirakçılardan ¤vv¤lc¤ f¤rdi qaydada işl¤m¤yi xahiş edin. ў ¤r bir iştirakçı perspektivin mahiyy¤tini ¤ks etdir¤n 5 ¤lam¤ti mü¤yy¤nl¤şdirir.
  ħ ¤s¤l¤n, onlardan biri Ћә laq¤l¤ndirilmişї sözünü yaza bil¤r. ў ¤min ş¤xs bü sözün ardınca h¤min ¤lam¤ti izah ed¤n bütöv cüml¤ni yazır. ħ ¤s¤l¤n: Ћә laq¤l¤ndirilmiş: ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ v¤ ya praktikum proqramı m¤kt¤bl¤r üzr¤ kurs işi il¤ ¤laq¤l¤ndirilmiş olacaq v¤ bu işi t¤bii ş¤kild¤ kenişl¤ndir¤c¤kdir.ї
- içik qruplara bölündükd¤n sonra ayrı-ayrı iştirakçılar öz yazdıqları il¤ bir-birini tanış edir v¤ beş ¤lam¤t v¤ cüml¤ haqqında razılığa g¤lirl¤r.
- içik qrupların g¤ldiyi n¤tic¤l¤r kollekti v bir perspektiv kimi bir yer¤ toplanır.

s erspektivd¤n proqramın spesifik m¤qs¤dl¤rini v¤ t¤l¤b¤l¤rin qazanacaqları s¤rişt¤l¤ri mü¤yy¤n etm¤k m¤qs¤dil¤ pedaqoji t¤hsil standartları il¤ bağlı istifad¤ etm¤k olar.

—iyas¤t v¤ prosedurların mü¤yy¤nl¤şdirilm¤si

»xtiasas üzr¤ t¤crüb¤l¤ri t¤tbiq etm¤kd¤ başlıca m¤qs¤d n¤z¤riy¤ v¤ birbaşa t¤crüb¤nin inteqrasiyası ylu il¤ t¤l¤b¤l¤rin öyr¤nm¤ prosesin¤ yardım etm¤kdir. Su m¤qs¤d¤ çatmaq üçün planlaşdırma, struktur, monitorinql¤ yanaşı bir çox siyas¤t v¤ proesduralar da t¤l¤b olunur. »xtiasa üzr¤ t¤crüb¤ proqramının t¤rtib etm¤zd¤n ¤vv¤l, mü¤yy¤nl¤şdirm¤li olan siyas¤t v¤ proseduralardan b¤zil¤ri aşağıdakılardır:

- ħ ü¤lliml¤rin hazırlanması proqramının f¤ls¤f¤si v¤ perspektivi;
- j kademik proqramın t¤sviri;
- ħ ü¤llim ş¤had¤tnam¤si üzr¤ t¤l¤bl¤r;
- “ ¤lim konsentrasiyaları v¤ xüsusi d¤r¤c¤l¤r haqqında informasiya;
- »xtisasa üzr¤ t¤crüb¤ yerl¤rin seçilm¤si prosesi;
- ¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin, ¤m¤kdaşlıq el¤n mü¤llimin v¤ supervayzerin m¤suliyy¤tl¤ri;
- s raktikumun akademik t¤qvim¤ uyğunlaşdırılması c¤dv¤li;
- onfrans , n¤zar¤t v¤ qiym¤tl¤ndirm¤ proseduraları;
- “ ¤l¤b¤l¤rin iştirak etm¤m¤si, mü¤lliml¤rin iştirak etm¤m¤si, ixtisasa üzr¤ ekskursiya-

lar, t¤dris proqramları kursları v¤ fövq¤lad¤ hallarla bağlı mü¤llim¤rin hazırlanması proqramlarında n¤z¤rd¤ tutulan siyas¤tl¤r;

- ›nformasiya m¤qs¤dl¤ri v¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim¤r¤ konpensasiya verilm¤si üçün vasaitl¤rin t¤min edilm¤si.

ÿ ¤min informasiyanın mü¤llim¤rin hazırlanması proqramlarında n¤z¤rd¤ tutulmasının bir yolu ixtias t¤crüb¤si v¤ ya praktikum üzr¤ m¤lümat kitabçasının hazırldanmasıdır. Sütün iş-tirakçılar bu kitab oxuya v¤ h¤r hansı bir problem meydana çıxarsa, ona istinad ed¤ bil¤rl¤r.

›şçil¤rin seçilm¤si v¤ onlarala treninqin keçirilm¤si

›şçil¤rin diqq¤tl¤ seçilm¤si ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ v¤ ya praktikum proqramının uğur qazan-masında başlıca rolu oynaya bil¤r.

" ¤¤ssüf ki, d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤r¤ n¤zar¤t kimi çox mühüm bir v¤zif¤y¤ mü¤llim¤rin ha-zırlanması proqramlarında iştirak ed¤n professor-mü¤llim hey¤ti t¤r¤find¤n lazımi ¤h¤miyy-¤t verilmir. ə m¤k haqqı. ›ş yükü v¤ statusla bağlı köklü d¤yişiklikl¤r gözl¤m¤k qeyri-real bir iş olduğundan. ħ ü¤llim¤rin hazırlanması proqramı ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ proqramının super-vayzerini seçm¤k m¤s¤l¤sin¤ d¤ ist¤nil¤n v¤zif¤ sahibini n seçilm¤sind¤ olduğu kimi, ey-ni qayğı v¤ diqq¤tl¤ yanaşmalıdır.
s raktikum üçün ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim¤rin seçilm¤si d¤ mühüm ¤h¤miyy¤t k¤sb edir; h¤min ş¤xs bir neç¤ illik t¤dris t¤crüb¤sin¤ malik olmalı v¤ proqramın t¤l¤bl¤rini reallaşdır-mağa, m¤suliyy¤ti üz¤rin¤ götürm¤y¤ v¤ bir komandanın üzvü kimi supervayzerl¤ birlikd¤ çalışmağa h¤v¤s göst¤rm¤lidir. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim¤r mü¤llim¤rin hazırlanması pro-qramının sponsorluğu il¤ treninq¤ c¤lb edilm¤li dirl¤r ki, d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤r¤ daha s¤m¤-r¤li n¤zar¤t etm¤k v¤ onları qiym¤tl¤ndirm¤k yolları bar¤d¤ ¤traflı m¤lumata malik olsun-lar.

"¤crüb¤ yerl¤rinin seçilm¤si

ħ ü¤llim¤rin hazırlanması proqramları ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ v¤ praktikumun başlanmasın-dan xeyli ¤vv¤l t¤crüb¤ yerl¤rinin seçilm¤si üçün qaydalar mü¤yy¤n etm¤lidir. ▯ ¤rar mü¤l-liml¤rin hazırlanması proqramının m¤cburi t¤l¤bl¤ri ç¤rçiv¤sind¤ t¤l¤bl¤r üçün ¤n müna-sib yerl¤r ¤sasında verilm¤lidir. —eçim meyarları yerl¤şm¤ yerind¤n, t¤crüb¤ yerind¤ işçil¤-rin t¤crüb¤sind¤n v¤ uyğun treninq keçm¤sind¤n, t¤crüb¤ yerinin lisenziyalaşdırılması v¤ akkreditasiyasından, hüquqi m¤s¤l¤l¤rd¤n, m¤kt¤b r¤hb¤rliyi v¤ mü¤llim¤rin prosedura v¤ m¤suliyy¤tl¤ri h¤yata keçirm¤k arzusundan, h¤mçinin, dig¤r amill¤rd¤n asılı ola bil¤r. ÿ ¤r şeyd¤n önc¤, t¤crüb¤ v¤ ya praktikum yerl¤ri bar¤d¤ q¤rar q¤bul etm¤zd¤n ¤vv¤l mü¤llim-l¤rin hazırlanması proqramının supervayzeri t¤crüb¤ yerl¤rin¤ baş ç¤km¤li v¤ t¤l¤b¤l¤ri oraya gönd¤rm¤zd¤n qabaq h¤min yerl¤rl¤ yaxından tanış olmalı v¤ o yerl¤r¤ uyğunlaş-malıdır.

–ol v¤ m¤suliyy¤tl¤rin mü¤yy¤n edilm¤si

▯ çlüyün h¤r bir üzvünün rol v¤ m¤suliyy¤tl¤ri aydın ş¤kild¤ mü¤yy¤n edilm¤lidir. " ¤dqi-qat göst¤rir ki. rollar aydın mü¤yy¤n edilm¤dikd¤ üçlük daxilind¤ ciddi ç¤tinlikl¤r yaranır (▯ ayton v¤ ħ akintaye, 1990). j parılan t¤dqiqat mü¤llimin inkişafı il¤ praktikumun qiym¤t-l¤ndirilm¤si arasında aydın f¤rq qoymağı v¤ bu v¤zif¤l¤ri müxt¤lif ş¤xsl¤r tapşırmağı töv-siy¤ edir. ħ ¤s¤l¤n, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim d¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ supervayzerlik edir v¤ onun inkişafına yardım göst¤rir, mü¤llim¤rin hazırlanması proqramının supervayzeri is¤ ix-

tisas üzr¤ t¤crüb¤ni qiym¤tl¤ndirir. Su zaman d¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin rolu ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin sıx n¤zar¤ti altında birinci il d¤rs dey¤n mü¤llimin t¤crüb¤sini mümükün q¤d¤r tam d¤r¤c¤d¤ yamsılamaq v¤ tam müst¤qilliy¤ doğru uğurla ir¤lil¤m¤kd¤n ibar¤tdir. »xtiasas üzr¤ t¤crüb¤nin v¤ ya praktikanın başlanğıcında t¤l¤b¤, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim v¤ supervayzerin öz birg¤ rollarını v¤ gözl¤dikl¤ri n¤tic¤l¤ri müzakir¤ etm¤k üçün görüşm¤si xüsusil¤ faydalıdır.

ə laq¤

ħ ü¤llim l¤rin hazırlanması proqram il¤ ixtiasa üzr¤ t¤crüb¤ yerinin işçil¤ri arasında ¤laq¤ mühüm ¤h¤miyy¤t k¤sb edir. ’ üsusil¤, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim kurs işind¤ hansı t¤limatı strategiyalara v¤ f¤ls¤f¤y¤ üstünlük verildiyini, bilm¤li, supervayzer is¤ sinifd¤ meydana çıxan m¤s¤l¤l¤rd¤n x¤b¤rdar olmalıdır. s raktikum v¤ ya ixtisas üzr¤ iş t¤crüb¤sinin başlanğıcında ¤mkdaşlıq ed¤n mü¤llimin, mü¤llim l¤rin hazırlanması proqramının supervayzerinin v¤ t¤l¤b¤nin t¤crüb¤ni planlaşdırmaq üçün bir araya g¤lm¤si mümkündür. s raktikum v¤ ya ixtias üzr¤ t¤crüb¤ zamanı t¤l¤b¤ v¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim h¤m formal, h¤m d¤ qeyri formal qaydada ¤laq¤ saxlamalıdırlar. ħ ü¤llim l¤rin hazırlanması proqramının supervayzeri t¤l¤b¤ni sinifd¤ v¤ ya dig¤r t¤crüb¤ yerind¤ müşahid¤ etm¤k üçün, h¤min yerl¤r¤ bir ne¤ç¤ d¤f¤ baş ç¤km¤lidr. Ќ ¤hay¤t,
 çt¤r¤fli ünsiyy¤t ixtiasa üzr¤ t¤crüb¤ni gedişind¤ v¤ sonunda da z¤ruridir.

– ¤y sorğusu

ë yr¤nm¤ prosesini istiqam¤tl¤ndirm¤k v¤ ona yardım etm¤k üçün ixtiasas üzr¤ t¤crüb¤ müdd¤tind¤ h¤m formal, h¤m d¤ qeyri formal r¤y sorğularından istifad¤ oluna bil¤r. eyri formal r¤y sorğusu ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lliml¤r v¤ t¤l¤b¤l¤r¤ q¤rar q¤bul etm¤k, öz r¤yl¤rini istifad¤ etm¤k v¤ öz labüd s¤hvl¤rind¤ öyr¤nm¤k imkanı ver¤n ¤lverişli bir mühitin yanaması üçün olduqca vacibdir. “ ¤l¤b¤l¤r¤ öz işl¤rin¤ daha t¤nqidi yanaşmaq his¤l¤rinin inkişafı üçün onlara öz f¤aliyy¤ti üz¤rind¤ düşünm¤kd¤n ötrü geniş imkanlar yaradılmalıdır. ħ ü¤llim l¤rin hazırlanması proqramında c¤lb olunmuş professor mü¤llim hey¤tinin, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim l¤rin, dig¤r t¤l¤b¤l¤rin v¤ başqa ş¤xsl¤rin öyr¤nmiş r¤yl¤ri t¤l¤b¤l¤r¤ öz f¤aliyy¤ti üz¤rind¤ düşünm¤kd¤ yardım edir.

 ¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin v¤ mü¤llim l¤rin hazırlanması proqramı supervayzerinin praktikumla bağlı m¤suliyy¤tl¤ri

j şağıda praktikum üçlüyünü t¤şkil ed¤n ¤sas üç ş¤xsin Ü d¤s dey¤n t¤l¤b¤nin, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin v¤ mü¤llim l¤rin hazırlanması proqramı supervayzerin ¤sas m¤suliyy¤tl¤ri t¤svir olunur. ќ nların h¤r biri praktikum proqramının uğurla h¤yata keçirilm¤sinin t¤min edilm¤sind¤ mühüm rol oynayır.

** ¤rs dey¤n t¤l¤b¤**

 ¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤r praktikum t¤crüb¤sin¤ professional inkişafın müxt¤lif m¤rh¤l¤l¤rind¤ olmaqla daxil olan v¤ müxt¤lif t¤l¤bat v¤ maraqları il¤ f¤rql¤n¤n f¤rdl¤rdir. ќ nların b¤zisi t¤crüb¤y¤ başlayark¤n öz üz¤rin¤ bacardığından daha ç¤tin v¤zif¤l¤r götürür v¤ buna gör¤ d¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin köm¤yin¤ ehtiyac hiss edir. Saşqaları is¤ d¤rs dem¤k m¤suliyy¤tini öz üz¤rin¤ götürm¤kd¤ t¤r¤ddüd edirl¤r v¤ mü¤llim rolunda çıxış etm¤zd¤n ¤vv¤l onların ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim t¤r¤find¤n h¤v¤sl¤ndirilm¤si lazımdır. – ol v¤ v¤zif¤l¤r mümkün q¤d¤r aydın mü¤yy¤n edildikd¤ t¤l¤b¤l¤r özl¤rini daha arxayın hiss edirl¤r.

ÿ azırlıq. ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ praktikaya uyğun qaydada hazırlıq işini başa çatdırmalıdır (Sir çox proqramlarda bu, t¤l¤b¤nin d¤rs dem¤sin¤ q¤d¤r ¤n azı iki ixtiasas t¤crüb¤si ke çm¤si v¤ t¤l¤b olunan ¤sas kursları bitirm¤si dem¤kdir). ĸ nlar, h¤mçinin, mü¤llim l¤rin hazırlanması proqramının f¤nl¤r üzr¤ minimum keçid balının orta göst¤ricisi il¤ bağlı t¤l¤bl¤rini d¤ yerin¤ yetirm¤lidirl¤r.

" ¤l¤b¤, bir qayda olaraq. s raktikumun keçiril¤c¤yi yerl¤ bağlı mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramınını t¤crüb¤ yerl¤ri il¤ m¤şğul olan bölm¤sin¤ xahişl¤ müraci¤t etm¤lidir (ə riz¤ nümun¤l¤ri üçün 1-ci v¤ 2-ci ¤lav¤l¤r ¤ baxın). ħ ü¤lliml¤rin hazırlanması proqramları t¤l¤bl¤rin praktikum yerl¤rin¤ gönd¤ril¤ bilm¤si üçün müxt¤lif t¤l¤bl¤r ir¤li sürür. S¤zi proqramların t¤l¤bl¤rin¤ gör¤, t¤l¤b¤l¤r bir semestrlik praktikum ¤rzind¤ iki müxt¤lif t¤crüb¤ yerind¤ olmalıdırlar. ħ ¤s¤l¤n, altı h¤ft¤ bir sinifl¤ m¤şğ¤l¤ apardıqdan sonra, doqquz h¤ft¤ daha yuxarı v¤ ya daha aşağı sinifl¤ m¤şğul olmalıdırlar. Sirinci t¤crüb¤ yerind¤ ¤sas diqq¤t sinfin idar¤ olunması, f¤rdi f¤rql¤rin n¤z¤r¤ alınması, düşünc¤, t¤dris v¤ öyr¤nm¤ üslubları il¤ bağlı t¤limin daha ümumi aspektl¤ri üz¤rind¤ c¤ml¤şdirilir. ›kinci t¤crüb¤ yeri is¤ daha geniş sinif t¤crüb¤l¤ri üçün imkan yaradır v¤ diqq¤ti birinci t¤crüb¤ yerind¤ qazanılmış bilikl¤ri daha d¤rin t¤dris v¤ öyr¤nm¤ t¤crüb¤l¤ri il¤ möhk¤ml¤ndirm¤k üz¤rind¤ c¤ml¤şdirir.

ĸ riyentasiya (istiqam¤tl¤ndirm¤). ë zl¤rini praktikuma istiqam¤tl¤ndirm¤k üçün t¤l¤b¤l¤r imkan daxilind¤ mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı üzr¤ praktikumdan b¤hs ed¤n m¤lumat kitabçasını n¤z¤rd¤n keçirm¤lidirl¤r. Su m¤lumat kitabında onların m¤suliyy¤tl¤ri v¤ mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramlarının spesifik t¤l¤bl¤ri öz ¤ksini tapacaqdır. Surada, h¤mçinin Ђ" ¤l¤b¤nin t¤hsil profiliї kimi z¤ruri formaları nec¤ doldurmaq göst¤rl¤ bil¤r (Ќümun¤ üçün 3-cü ¤lav¤y¤ baxın). " ¤l¤b¤ haqqında ¤sas informasiyanı yığcam ¤ks etdir¤n h¤min profil ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim¤ t¤l¤b¤ni daha yaxından tanımaqda köm¤k ed¤c¤kdir. ĸ rientasiyanın bir hiss¤si kimi, t¤l¤b¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lliml¤ ilkin görüş keçirm¤lidir. ħ ü¤lliml¤rin hazırlanması proqramının supervayzerinin bu ilk görüşd¤ iştirak etm¤si d¤ faydalı olardı. Su mümkün olmadıqda, sonradan tezlikl¤ bel¤ bir üçt¤r¤fli görüş keçirilm¤lidir.

ĸ rientasiya görüşü zamanı görüşd¤ iştirak ed¤n t¤r¤fl¤r:

- s raktikumdan hansı n¤tic¤l¤rin gözl¤ndiyini müzakir¤ edirl¤r
- s raktikumun m¤qs¤dl¤rini mü¤yy¤nl¤şdirirl¤r
- " ¤l¤b¤ni sinif v¤ m¤kt¤bl¤ tanış edirl¤r
- ħ ü¤lliml¤rin hazırlanması proqramının t¤l¤bl¤rinin n¤z¤rd¤n keçirirl¤r
- ħ ¤xfiliyin gözl¤nilm¤si d¤ daxil olmaqla m¤kt¤bin siyas¤tini müzakir¤ edirl¤r.
- ĸ rientasiya köm¤k ed¤n ist¤nil¤n informasiyanı müzakir¤ edirl¤r

(ĸ rientasiya paketi il¤ bağlı ideyalar üçün 4-cü ə lav¤y¤ baxın).

" ¤l¤b¤ praktikum yeri haqqında ¤sas informasiyanı ¤ks etdir¤n formanı doldurmalı v¤ onu mü¤lliml¤rn hazırlanması proqramının t¤crüb¤ yerl¤ri üzr¤ bölm¤sin¤ t¤qdim etm¤lidirl¤r. Su, mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramına t¤l¤b¤nin t¤crüb¤ yerl¤ri, t¤l¤b¤ v¤ ¤m¤kdaşlıq mü¤lliml¤ ¤laq¤ saxlamaq yolları, supervayzerin t¤crüb¤ yerin¤ baş ç¤km¤sinin optimal vaxtları bar¤d¤ cari m¤lumatlara malik olmaqda köm¤k edir (" ¤crüb¤ yerl¤ri haqqında informasiya formaları üçün 5-ci v¤ 6-cı ¤lav¤l¤r¤ baxın).

ħ ünt¤z¤m iştirak. mumilikd¤ , praktikumların ¤ks¤riyy¤ti d¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin rolu il¤ bağlı aşağıdakı n¤tic¤l¤rin ¤ld¤ edilm¤sini n¤z¤rd¤ tutur (7-ci ə lav¤d¤ n¤tic¤l¤rin kiçik yaşlı uşaqların t¤hsili üzr¤ xüsusi universitet proqramından götürülmüş daha ¤traflı siyahısı verilmişdir).

s raktikumun ilkin m¤rh¤l¤si ¤rzind¤ d¤rs dey¤n sinif, onun prosedura v¤ rejiml¤ri bar¤d¤ m¤lumat ¤ld¤ etm¤lidir. “ ¤l¤b¤ bu rejiml¤r¤ ¤m¤l etm¤kd¤ yardımçı olmalı v¤ hekay¤l¤r oxumaq, münaqiş¤l¤ri h¤ll etm¤k, xüsusi tapşırıqlar üzr¤ ayrı-ayrı uşaqlarla işl¤m¤k v¤ s. vasit¤l¤rl¤ uşaqlarla ş¤xsi münasib¤tl¤r qurmağa başlamalıdır. “ ¤l¤b¤ sinif f¤aliyy¤t guş¤l¤ri, uybun t¤dris materialları v¤ f¤aliyy¤tl¤ri il¤ tanış olmaq üçün vaxt ayarmalıdır. Su ilkin m¤rh¤l¤ h¤m d¤ m¤kt¤bd¤ki dig¤r mü¤lliml¤r v¤ işçil¤rl¤ tanış olmaq baxımından da ¤lverişli bir vaxtdır.

“ ¤l¤b¤l¤r praktikum ¤rzind¤ münt¤z¤m olaraq:

- —inif üçün getdikc¤ daha çox m¤suliyy¤t hiss ed¤c¤kl¤r.
- j il¤l¤r, c¤miyy¤t v¤ dig¤r m¤kt¤b işçil¤ri il¤ ¤m¤kdaşlıq ş¤raitind¤ işl¤y¤c¤kl¤r
- ‘ ¤rdi v¤ kiçik qrup f¤aliyy¤tl¤ri ç¤rçiv¤sind¤ s¤m¤r¤li işl¤y¤c¤kl¤r
- j ydın, anlaşıqlı v¤ uyğun ş¤kild¤ ünsiyy¤t¤ kir¤c¤kl¤r
- ə qli, sosial v¤ emosional inkişafı yardım ed¤n öyr¤nm¤ mühiti yaradacaqlar
- ” şaqların f¤rdi qaydada .yr¤nm¤si üzr¤ t¤limatın s¤mr¤si il¤ bağlı r¤yl¤ri öyr¤nm¤k üçün qiym¤tl¤ndirm¤ metodlarını t¤tbiq ed¤c¤k. —onra is¤ bu m¤lumatlardan t¤dris planının t¤rtibi zamanı istifad¤ ed¤c¤kl¤r.

s raktikumun sonuna doğru. s raktikumun sonuna doğru t¤l¤b¤ bir h¤ft¤lik müdd¤t ¤rzind¤ bütünlükl¤ sinfi öz n¤zar¤tin¤ götürm¤y¤ hazır olmalıdır. Surada ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin assistenti kimi t¤l¤b¤nin h¤min mü¤lliml¤ birlikd¤ proqramı planlaşdırılması v¤ f¤aliyy¤tl¤ri h¤yata keçirm¤si d¤ daxildir. □ ¤rs dey¤n t¤l¤b¤, ¤m¤kdaşlıq ed¤ mü¤llim v¤ mü¤llim l¤rin hazırlaşması proqramının supervayzeri birlikd¤ t¤l¤b¤nin inkişafına ¤saslanan bu t¤crüb¤ üçün uyğun vaxt mü¤yy¤nl¤şdirm¤lidirl¤r.

“ ¤crüb¤ haqqında düşünm¤. s raktikum t¤crüb¤sind¤n maksimum fayda götürm¤k üçün t¤l¤b¤nin t¤dris v¤ öyr¤nm¤ il¤ bağlı t¤nqidi t¤hlil aparması, düşünm¤si v¤ dialoqlarda iştirak etm¤si z¤ruridir. “ ¤hlil v¤ düşünm¤y¤ yardım ed¤n vasit¤ kimi bir çox praktikum proqramları t¤l¤b¤l¤rin ixtiasa üzr¤ t¤crüb¤y¤ dair qeydl¤r apraması üçün xüsusi jurnalların ayrılmasını n¤z¤rd¤ tutur. “ ¤l¤b¤l¤r bu jurnalda günd¤lik qeydl¤r edirl¤r; h¤min qeydl¤rd¤n ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim v¤ supervayzer d¤ praktikumda t¤l¤b¤nini nec¤ t¤r¤qqi etdiyini qiym¤tl¤ndirm¤k üçün istifad¤ ed¤ bil¤rl¤r (□ eydiyyat jurnalının nümun¤si v¤ formatları 8-ci ə lav¤d¤ verilir). s raktikum t¤crüb¤si üz¤rind¤ düşünm¤yin dig¤r bir vasit¤si düşündürücü t¤crüb¤ seminarıdır. ħ ü¤lliml¤rin hazırlaşması proqramlarının bir çoxu öz t¤l¤b¤l¤ri üçün h¤r h¤ft¤ düşündürücü t¤crüb¤ seminarları t¤şkil edir. Su seminarların m¤qs¤di v¤ mü¤lliml¤ri öz t¤dris prosesi üz¤rind¤ düşünm¤y¤ h¤v¤sl¤ndirm¤k v¤ praktikum zamanı meydana çıxan probleml¤rin h¤lli yollarını mü¤yy¤nl¤şdirm¤k v¤ bununla bağlı fikir mübadil¤si aparmaqdan ibar¤tdir. Ḱ¤hay¤t, mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramlarının b¤zisi praktikant t¤l¤b¤l¤ri öz işl¤rin¤ dair qovluq t¤rtib etm¤y¤ h¤v¤sl¤ndirir. ÿ ¤min qovluqda h¤r bir t¤l¤b¤nin mü¤llim kimi nec¤ s¤rişt¤ qazanması öz ¤ksini tapır.

ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim

ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim ixtisas üzr¤ t¤crüb¤ni keyfiyy¤tin¤, xüsusil¤, d¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ güclü t¤sir göst¤rir. ќ , t¤l¤b¤ il¤ günd¤lik v¤ sıx ş¤kild¤ işl¤diyind¤n, onların qarşılıqlı münasib¤tl¤ri himay¤darlıq üçün olduqca z¤ruridir. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin praktikuma orientasiyası «eyknerin Ŧpadaqoji praktikumï adlandırdığı t¤crüb¤y¤ köm¤k etm¤lidir: bu t¤crüb¤ g¤l¤c¤k mü¤lliml¤r¤ uzunmüdd¤tli öyr¤nm¤ prosesind¤ öz peşakarlığını daim artırmağı n¤zar¤td¤ saxlamaq imkanı verir («eykner, 1993). Su, o dem¤kdir ki, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim yalnız öz peş¤ t¤crüb¤sini bölüşm¤kd¤ deyil, h¤m d¤ mü¤lliml¤rin hazırlan-

ması proqramı üzr¤ t¤l¤bl¤rin t¤qdim etdikl¤ri ş¤xsi t¤crüb¤l¤r v¤ kurs işi il¤ müqayis¤li ş¤kild¤ öz t¤dris t¤crüb¤lirini açıq ş¤kild¤ t¤dqiq mühüm rol oynayır. Su yolla da ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim d¤r s dey¤n t¤l¤b¤ v¤ mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı il¤ m¤şğul olan professor-mü¤llim hey¤ti il¤ birlikd¤ eyni bir komandanın üzvü kimi h¤r¤k¤t etmiş olur.

j şağıda ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimmin d¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin qiym¤tl¤ndirilm¤si v¤ inkişafına yardım etm¤k m¤qs¤di il¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤rl¤ v¤ mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramının supervayzerl¤ri nec¤ birg¤ işl¤m¤sin¤ dair t¤klifl¤r verilir.

ќ riyentasiya. ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim v¤ m¤kt¤bin r¤hb¤ri d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ni m¤kt¤bin üstünlükl¤ri, dig¤r mü¤lliml¤r, m¤kt¤bdaxili qayda v¤ proseduralarla tanış etm¤k işin¤ gör¤ m¤suliyy¤t daşıyırlar. ћ ¤kt¤b r¤hb¤rinin d¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ köm¤k etm¤k v¤ onda inam hissi yaratmaq m¤qs¤di il¤ h¤min t¤l¤b¤ il¤ qısa bir görüş keçirm¤si d¤ faydalıdır. ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim v¤ t¤l¤b¤ d¤ orientasiya il¤ bağlı görüş keçirm¤lidirl¤r. S ugörüş zamanı d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ v¤ m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim t¤drisl¤ bağlı öz fikirl¤rini bölüş¤, m¤qs¤d v¤ v¤zif¤l¤ri mü¤yy¤nl¤şdir¤, h¤ft¤lik konfranslar c¤dv¤lini t¤rtib ed¤ v¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ni m¤kt¤b işçil¤rin¤ v¤ valideynl¤r¤ t¤qdim ed¤n m¤ktub yaza bil¤rl¤r. ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim d¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ m¤kt¤bin sxemi, telefon nömr¤l¤ri, m¤kt¤b qapdaları, d¤rs planlarının nümun¤si v¤ s. kimi bir çox faydalı materiallardan ibar¤t Ђorientasiya paketiї t¤qdim ed¤ bil¤r. Su ilkin orientasiya zamanı ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim v¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ özl¤rinin tam profill¤ri il¤ bir-birini tanış ed¤ bil¤rl¤r. (ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin profili üçün 9-cü ¤lav¤y¤ baxın). Su formalar ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim v¤ t¤l¤b¤ üçün özl¤rinin t¤dris v¤ sinfin idar¤çiliyi il¤ bağlı f¤aliyy¤t qaydalarını aydın mü¤yy¤n ed¤n platforma rolunu oynaya bil¤r.

s lanlaşdırma. s raktikum t¤crüb¤sinin lap ¤vv¤lind¤n d¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin h¤min t¤crüb¤nin son m¤qs¤dl¤rini gör¤ bilm¤si mühüm ¤h¤miyy¤t k¤sb edir. Su m¤qs¤dl¤ t¤l¤b¤, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim v¤ mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramının supervayzeri praktikum planını işl¤yib hazırlamalıdırlar (semestrlik v¤ h¤ft¤lik praktikum planlarının nümun¤l¤ri üçün 10-cu v¤ 11-ci ә lav¤l¤r¤ baxın). Su cür birg¤ planlaşdırma işi zamanı supervayzer m¤kt¤bin v¤ mü¤llim l¤rin hazırlanması proqramınını akademik t¤qviml¤rin¤ n¤z¤r salmalı v¤ onların toqquşmadığına ¤min olmalıdır. —upervapyzer, h¤mçinin, mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramının t¤l¤bl¤rini dön¤-dön¤ t¤krar etm¤lidir. ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim h¤min t¤l¤bl¤r siyahısına t¤l¤b¤d¤n gözl¤diyi n¤tic¤l¤ri d¤ ¤lav¤ etm¤lidir. " ¤l¤b¤ sonradan iş¤ girm¤kl¤ bağlı intervül¤rd¤ istifad¤ oluna bil¤c¤k qovluğa daxil etm¤k ist¤diyi müdd¤aların siyahısını t¤rtib etm¤y¤ giriş¤ bil¤r (ovluqla bağlı t¤klifl¤r üçün 12-ci ә lav¤y¤ baxın).

s raktikum planını t¤rtib ed¤rk¤n, bütün t¤r¤fl¤r h¤m uzunmüdd¤tli , h¤m d¤ qısamüdd¤tli planlaşdırmaya diqq¤t yetirm¤lidirl¤r. " zunmüdd¤tli planlaşdırma t¤qvimind¤ gözl¤nil¤n t¤lim f¤aliyy¤tl¤ri , ¤laq¤li f¤aliyy¤tl¤r v¤ praktikum t¤l¤bl¤ri öz ¤ksini tapa bil¤r.

s raktikumla bağlı ¤h¤miyy¤tli hadis¤l¤ri ardıcıl ¤km etdirm¤k üçün aylıq t¤qvimd¤n istifad¤ etm¤k olar. Ќ¤hay¤t, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin v¤ t¤l¤b¤nin planlaşdırılmış d¤rsl¤rd¤n münt¤z¤m olaraq, m¤lumatlı qalması üçün h¤ft¤lik planlaşdırma forması t¤tbiq oluna bil¤r.

ћ üşahid¤. ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim d¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ sinfi planlaşdırılmış v¤ müt¤ş¤kkil qaydada müşahid¤ etm¤kd¤ köm¤k etm¤lidir. S ut¤crüb¤ Ђistiqam¤tl¤ndirilmiş müşahid¤ї adlanır. ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim t¤l¤b¤ni müxt¤lif mü¤lliml¤ri v¤ t¤dris üsullarını, müşahid¤ etm¤y¤ h¤v¤sl¤ndirm¤lidir. ћ üşahid¤ obyekti hansısa bir uşaq (çox zaman onu Ђt¤dqiq olunan uşaqї adlandırırlar), uşaqlardan ibar¤t kiçik bir qrup, bütöv bir sinif, d¤rsin t¤şkili v¤ t¤hlili m¤qs¤di güdülm¤kl¤ konkret bir d¤rs prosesi ola bil¤r. " ¤l¤b¤nin m¤kt¤bd¤ki müxt¤lif mü¤lliml¤ri müşahid¤ etm¤si üçün ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin münasib ş¤rait yaratması faydalıdır. ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim, h¤mçinin d¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ t¤dqiqat

üçün mövzuları, el¤c¤ d¤, uşaq-mü¤llim münasib¤tl¤ri il¤ bağlı qeydiyyat aparmaq v¤ sxem qurmaq (bunları b¤z¤n sosioqramlar adlandırırlar) kimi müşahid¤ üsullarını t¤kli f ed¤ bil¤r. Ḱ¤hay¤t, müşahid¤l¤rl¤ bağlı müzakir¤ aparılmadan düzgün n¤tic¤l¤r çıxarmaq ç¤tin olduğundan, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lliml¤r d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤ri öz müşahid¤l¤ri bar¤d¤ m¤lumat verm¤y¤ h¤v¤sl¤ndirm¤li v¤ müşahid¤nin t¤l¤b¤l¤rin t¤drisini nec¤ yaxşılaşdırdığını n¤z¤rd¤n keçirm¤li dirl¤r (sistemli müşahid¤nin v¤ özünü qiym¤tl¤ndirm¤ qaydalarının müxt¤lif formaları üçün 13-cü v¤ 14-cü ə lav¤l¤r¤ baxın).

Ḱ¤zar¤t. ¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤r¤ açıq v¤ obyektiv ş¤kild¤ n¤zar¤t edilm¤si bu n¤zar¤ti daha s¤m¤r¤li edir. “ ¤dqiqatlar d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤rin işi üzr¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lliml¤rin obyektiv m¤lumat toplamaq üçün istifad¤ ed¤ bil¤c¤kl¤ri bir sıra metodları üz¤ çıxarmışdır. Suraya yazılı qeydiyyat (d¤rs zamanı diqq¤ti ç¤k¤n h¤r bir c¤h¤tin yazıya alınması), t¤l¤b¤nin sinifd¤ nec¤ danışması, h¤r¤k¤m etm¤si v¤ vaxtdan nec¤ istifad¤ etm¤si il¤ bağlı r¤y sorğusu, d¤rsin audio v¤ videolent¤ alınması kimi üsullar daxildir. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin müşahid¤d¤n ¤vv¤l d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ il¤ xüsusi görüş keçir¤r¤k, prosesl¤ v¤ toplanacaq m¤lumatların tipi il¤ bağlı fikir mübadil¤si aparmaq mühüm ¤h¤miyy¤t k¤sb edir. S uzaman d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ d¤rsin hansı hiss¤l¤ri il¤ ¤laq¤dar r¤yl¤rin bildirilm¤sind¤ maraqlı olduğunu göst¤r¤ bil¤r. ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ v¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim müşahid¤ t¤crüb¤sini v¤ t¤crüb¤nin t¤dris¤ nec¤ t¤sir göst¤rdiyini müzakir¤ etm¤k m¤qs¤di il¤ müşahid¤d¤n sonra da xüsusi bir görüş keçirm¤lidirl¤r.

ħ odell¤şdirm¤ v¤ himay¤darlıq. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ üçün h¤m model, h¤m d¤ hami rolunu oynayır. “ ¤l¤b¤y¤ mü¤llim liyin ilk ili üçün g¤nc mü¤llimin üz¤rin¤ düş¤n m¤suliyy¤tl¤ri anlamaqda köm¤k etm¤k yollarından biri ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin t¤l¤b¤ ni öz diqq¤tini bütünlükl¤ m¤kt¤b¤ yön¤ltm¤y¤h¤v¤sl¤ndirm¤sidir. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim m¤kt¤b r¤hb¤rinin icaz¤si il¤ t¤l¤b¤ni mü¤lliml¤rin yığıncaqlarında, seminarlarda, valideyn komit¤l¤rinin yığıncaqlarında, valideyn mü¤llim görüşl¤rind¤ v¤ s. t¤dbirl¤rd¤ iştirak etm¤y¤ h¤v¤sl¤ndirm¤lidir. Su, t¤l¤b¤y¤ g¤l¤c¤k mü¤llim kimi üz¤rin¤ düş¤n bütün m¤suliyy¤tl¤ri daha d¤rind¤n d¤rk etm¤kd¤ köm¤k ed¤c¤kdir.

ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim onu da yaddan çıxarmamalıdır ki, praktikumun m¤qs¤di mük¤mm¤l bir mü¤llimi formalaşdırmaqdan deyil, t¤l¤b¤ni öz t¤dris üslübünü k¤şf etm¤y¤ v¤ tam potensiala yiy¤l¤nm¤y¤ istiqam¤tl¤ndirm¤kd¤n ibar¤tdir. ħ ümkün olduqca, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim t¤l¤b¤nin pedaqoji n¤z¤riyy¤ni sinifd¤ki t¤dris t¤crüb¤l¤ri il¤ ¤laq¤l¤ndirm¤si üçün imkanlar yaratmalıdır. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin ¤n mühüm rollarından biri onun pedaqoji sah¤d¤ münt¤z¤m t¤masda olmağa imkan ver¤n strategiyalar-oxumaq, seminarlarda iştirak etm¤k, peş¤ assosiasiyaları v¤ ya ş¤b¤k¤l¤rin¤ qoşulmaq v¤ s. bar¤d¤ özt¤crüb¤sini t¤l¤b¤ il¤ bölüşm¤sidir.

ħ ü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı v¤ supervayzer

s raktikumlarda v¤ ixtisas üzr¤ dig¤r t¤crüb¤l¤rd¤ iştirak ed¤n t¤l¤b¤l¤r¤ n¤zar¤t (supervayzerlik) edilm¤si mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramının mühüm elementidir. ħ ü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı ç¤rçiv¤sind¤ ixtisas üzr¤ supervayzer bu proqramı, sinif otağını v¤ g¤nc mü¤llimi ¤laq¤l¤ndir¤n ş¤xsdir. ›xtisas üzr¤ supervayzer, h¤mçinin t¤l¤b¤l¤r üçün m¤sl¤h¤tçi, t¤limatçı qiym¤tl¤ndirici, yardımçı v¤ m¤nb¤ kimi funksiyalara da malikdir. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lliml¤ yanaşı, ixtisas üzr¤ supervayzer v¤ t¤l¤b¤l¤rin professional inkişafı üçün m¤suliyy¤t daşıyır. —pervayzerl¤r d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤rin uşaqlarla işini müşahid¤ edir v¤ öz r¤yl¤rini bildirm¤kl¤ yanaşı, t¤klifl¤rini d¤ verirl¤r. Sundan ¤lav¤, onlar prosesin üçüncü t¤r¤fi (t¤l¤b¤ v¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim l¤ yanaşı) rolunda çıxış edirl¤r. ə n ¤h¤miyy¤tlisi is¤ odur ki, supervayzer d¤rs dey¤nt¤l¤b¤y¤ ixtiasa üzr¤ müşahid¤l¤ri n¤z¤ri bilikl¤r v¤ ¤sas f¤nl¤rd¤n ¤ld¤ edil¤n bilikl¤rl¤ ¤laq¤l¤ndirm¤kd¤ köm¤k edir. —upervayzer bu v¤zif¤ni sinifd¤ obyektiv öyr¤nm¤ mühiti yaratmaq, spesifik hadis¤l¤ri t¤hlil etm¤kd¤

t¤l¤b¤l¤r¤ yardımçı olmaq v¤ onlara öz t¤crüb¤l¤rini t¤dqiq etm¤kd¤ köm¤k ed¤n, onların formalaşmaqda olan t¤dris üslubunu v¤ ş¤xsi f¤ls¤f¤sini inkişaf etdir¤n xüsusi ¤d¤biyyat t¤klif etm¤kl¤ yerin¤ yetir¤ bil¤r.

ħ ü¤llim l¤rin hazırlanması proqramı üzr¤ bir çox m¤suliyy¤tl¤r kitabın Ђxtisas üzr¤ t¤crüb¤ proqramının yaradılmasıї bölm¤sind¤ artıq t¤svir olunmuşdur. »xtisas üzr¤ supervayzerin geniş m¤suliyy¤tl¤ri sürasına is¤ aşağıdakılar daxildir:

- ħ ü¤llim l¤rin ixtiasas üzr¤ t¤crüb¤d¤ iştirak etm¤kl¤ bağlı t¤l¤bl¤rini bu t¤l¤bl¤rd¤n ir¤li g¤l¤n proseduralarla ¤laq¤l¤ndirm¤k;
- —upervayzerin, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin v¤ t¤l¤b¤nin gözl¤dikl¤ri n¤tic¤l¤rin, roll v¤ m¤suliyy¤tl¤rinin aydın mü¤yy¤nl¤şdirildiyin¤ ¤min olmaq;
- " ¤l¤b¤y¤ v¤ m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim¤ ixtisas üzr¤ t¤crüb¤l¤rin ümumilikd¤ v¤ konkret hallarda hansı m¤qs¤dl¤r daşıdığını aydınlaşdırmaqda köm¤k etm¤k;
- ¤rs dey¤n ayrı-ayrı t¤l¤b¤l¤rin xüsusi t¤crüb¤ v¤ ehtiyaclarını spesifik t¤crüb¤ yerl¤rin¤ uyğunlaşdırmaq:
- çt¤r¤fli görüşl¤rin m¤qs¤duyğunluğunu t¤min etm¤k v¤ bu görüşl¤rin c¤dv¤lini t¤rtib etm¤k;
- ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimi v¤ t¤l¤b¤ni akademik t¤qviml¤ bağlı uyğun informasiya il¤ m¤lumatlandırmaq;
- ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimi v¤ t¤l¤b¤ni mü¤llim ş¤had¤tnam¤sinin t¤l¤bl¤ri haqqında m¤lumatlarla tanış etm¤k.

ÿ ¤r k¤sin öz rolunu h¤yata keçirm¤si üçün özün¤m¤xsus metod v¤ üslublara malik olması is¤ yanaşı, ümumilikd¤ supervayzer:

- " ¤l¤b¤ni d¤rs zamanı müşahid¤ etm¤k üçün t¤crüb¤ yerl¤ril¤ münt¤z¤m s¤f¤rl¤r edir (proqramların çoxunda 4-5 bel¤ s¤f¤r n¤z¤rd¤ tutulur), t¤l¤b¤ il¤ birlikd¤ t¤crüb¤ni araşdırır, t¤l¤b¤y¤ öz t¤dris v¤ öyr¤nm¤ prosesi üz¤rind¤ düşünm¤kd¤ köm¤k edir;
- – ¤yl¤rini öyr¤nilm¤si il¤ bağlı 3 üçt¤r¤fli görüşd¤ iştirak edir;
- s robleml¤r meydana çıxark¤n, t¤l¤b¤l¤r v¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lliml¤rl¤ görüşür;
- " ¤l¤b¤l¤r mü¤llim rolunu öz üz¤rl¤rin¤ götürm¤y¤ başladıqları zaman onlara özün¤ inam v¤ m¤qs¤dyönlülük kimi hiss¤l¤ri inkişaf etdirm¤kd¤ köm¤k edir;
- htiyat ş¤xs rolunda çıxış edir;
- " ¤l¤b¤l¤rin f¤aliyy¤tini qiym¤tl¤ndirir v¤ m¤ruz¤l¤r v¤ z¤man¤t m¤ktubları yazır;
- urs işl¤rinin m¤zmunu v¤ bu işl¤rin ixtisas t¤crüb¤si il¤ ¤laq¤l¤ndirilm¤si yolları bar¤d¤ münt¤z¤m m¤lumat ¤ld¤ edir;
- " ¤l¤b¤ v¤ t¤crüb¤ haqqında informasiyanın v¤ qiym¤tl¤ndirm¤ c¤dv¤ll¤rinin toplandığı qovluq yaratmaq v¤ saxlamaq;
- " yğun t¤r¤qqi ¤ld¤ edilm¤diyi zamana ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim v¤ t¤l¤b¤ il¤ birlikd¤ plan t¤rtib etm¤k.

ħ addi-texniki t¤minat baxımından supervayzer üz¤rin¤ yüks¤k t¤l¤bl¤r qoyulduğundan, mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramları ixtisas t¤crüb¤si üzr¤ koordinator v¤zif¤sini d¤ n¤z¤rd¤ tutmalıdır. Su ş¤xs t¤l¤b¤l¤rl¤ intervül¤r aparmalı, onların t¤qdimatını t¤crüb¤ yerl¤rin¤ uyğun t¤crüb¤ yerl¤rini mü¤yy¤nl¤şdirm¤li, ixtisas t¤crüb¤si il¤ bağlı seminarlar keçirm¤li, z¤ruri hallarda müdaxil¤ etm¤li, qiym¤t verm¤li v¤ ixtiasas t¤crüb¤si üzr¤ m¤lumat kitabçası kimi materiallar hazırlamalıdır. »xtiasas t¤crüb¤si üzr¤ koordinator proqramın uğurlu olduğuna ¤min olmaq üçün supervayzerl¤rl¤ birlikd¤ işl¤m¤lidir.

Ëörüşl¤r v¤ qiym¤tl¤ndirm¤

ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤lliml¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ arasında münt¤z¤m h¤ft¤lik görüşl¤r ¤h¤miyy¤tli işgüzar münasib¤tl¤rin ¤sasını t¤şkil edir. Su görüşl¤r t¤l¤b¤ni sinif t¤crüb¤l¤-

ri v¤ pedaqoji n¤z¤riyy¤ il¤ bağlı hiss, fikir v¤ suallarını ifad¤ etm¤k imkanı il¤ t¤min etm¤kl¤ yanaşı, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim üçün d¤ t¤l¤b¤nin perspektivini v¤ artan biliyini ¤tdqiq etm¤k imkanı yaradır. Su görüşl¤rd¤ gözl¤nil¤n n¤tic¤l¤ri müzakir¤ etm¤k, m¤qs¤dl¤ri mü¤yy¤nl¤şdirm¤k, narahatlıq doğuran c¤h¤tl¤rl¤ bağlı müzakir¤ aparmaq, uşaqların ehtiyaclarını t¤hlil etm¤k, qazanılan uğurları üz¤ çıxarmaq v¤ görül¤n iş¤ qiym¤t verm¤k olar.

 Џ¤dv¤ld¤ n¤z¤rd¤ tutulan görüşl¤rl¤ yanaşı, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim praktikum t¤crüb¤si ¤rzind¤ qeyri-formal qaydada t¤l¤b¤nin f¤aliyy¤ti haqqında r¤yl¤rini söyl¤m¤lidir. “ ¤l¤b¤ d¤ konkret f¤aliyy¤tl¤ bağlı özünü qiym¤tl¤ndirm¤ formalarını doldura bil¤r (15-ci ә lav¤y¤ baxın). Su formaları d¤rs planlarına v¤ ya t¤l¤b¤nin başa çatdırdığı uyğun işl¤r¤ tikm¤k olar.

ħ ü¤lliml¤rin hazırlanması üzr¤ j SЎ-dakı proqramların çoxu supervayzer, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim v¤ t¤l¤b¤ arasında 3 üçt¤r¤fli görüşün keçirilm¤sini t¤l¤b edir.

Su görüşl¤r çox zaman mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramının ş¤had¤tnam¤sinin t¤l¤bl¤ri ç¤rçiv¤sind¤ t¤l¤b¤nin inkişafını n¤z¤rd¤n keçirm¤k m¤qs¤dil¤ praktikumun ¤vv¤lind¤, ortasında v¤ sonunda keçirilir. j d¤t¤n, supervayzer¤ t¤l¤b¤nin qiym¤tl¤ndirilm¤si zamanı h¤lledici s¤lahiyy¤t verilir; lakin ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin d¤ bu m¤s¤l¤d¤ki rolu mühüm ¤h¤miyy¤t k¤sb edir. “ ¤l¤b¤nin qazandığı s¤rişt¤ il¤ bağlı supervayzer v¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llm arasında fikir ayrılığı yarandığı zaman n¤tic¤l¤ri v¤ bütün t¤l¤bl¤rin öd¤nilm¤si üçün uyğun vaxt müdd¤tini mü¤yy¤nl¤şdirm¤k üçün ¤lav¤ görüşl¤r n¤z¤rd¤ tutula bil¤r.

..ekun qiym¤tl¤ndirm¤ zamanı uğurlu praktikum t¤crüb¤sini bütünlükd¤ t¤hlil etm¤k v¤ növb¤ti d¤f¤ üçün hansı yeni c¤h¤tl¤rin ¤lav¤ edil¤ bil¤c¤yini aydınlaşdırmaq imkanı yaranır. s raktikumda iştirak ed¤n üç ¤sas t¤r¤f ¤ld¤ edil¤n t¤crüb¤ni özünü t¤nqid qaydasında qiym¤tl¤ndirm¤k, praktikum prosesi il¤ bağlı r¤yl¤ri mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramı üzr¤ çalışan işçil¤rin n¤z¤rin¤ çatdırmaq ist¤yind¤ ola bil¤rl¤r. ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim v¤ mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramının supervayzeri, h¤mçinin, t¤l¤b¤nin r¤yini öyr¤n¤ bil¤rl¤r (j ralıq v¤ yekun qiym¤tl¤ndirm¤ formalarının nümun¤si üçün 16-cı v¤ 17-ci ¤lav¤l¤r¤ baxın).

ə d¤biyyat

Davis, Barbara Gross. 1993. Tools for Teaching. San Francisco: Jossey-Bass.

Dewey, John. 1933. How We Think: A Restatement of the Relation of Reflective Thinking to the Educative Process. Boston: D.C. Heath.

D'Youville College. Field Experience Manual: Student Edition.

Glatthorn, A. and C. Coble. 1995. "Leadership for Effective Student Teaching." In Gloria Appelt Slick. Ed. The Field Experience: Creating Successful Programs for New Teachers. Chapter 3.

Machado, Jeanne M. 1993. Student Teaching: Early Childhood Practicum Guide. 2nd Ed. Albany: Delmar.

New York University. School of Education. Department of Teaching and Learning. Handbook for Student Teachers: Early Childhood and Elementary Education. Spring 1995.

Pelletier, Carol Marra. 1995. A Handbook of Techniques and Strategies for Coaching Student Teachers. Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.

Posner, George. 1996. Field Experience: A Guide to Reflective Teaching. White Plains, NY: Longman Publishers.

Roe, Betty and others. 1989. Student Teaching and Field Experiences Handbook. 2nd Ed. New York: Merrill.

Slick, Gloria Appelt. Ed. 1995. The Field Experience: Creating Successful Programs for New Teachers. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

State University College at Buffalo. Elementary Student Teaching.

Thought and Practice: The Journal of the Graduate School of Bank Street College of Education. Vol. 3(1): 1991.

University of Colorado at Denver. School of Education. Early Childhood Education Focus: Early Childhood Regular Practicum Handbook.

University of Maryland-Baltimore Campus. Post Baccalaureate Teacher Education Program. Supervising Teacher Guidelines for Providing Internship Experiences.

University of Wisconsin-Stout. School of Home Economics. Field Experience Program.

Vanderbilt University. Peabody College. Handbook for Elementary/Early Childhood Student Teachers. March 1996.

Wheelock College. Children and Their Environments: Field Manual. Wheelock College. Human Growth and Development: Field Manual.

Wheelock College. Undergraduate Student Teaching Handbook: Early Childhood Education/Elementary Education. 1995

Wheelock College. Graduate Program Guidebook: Early Childhood Education/Elementary Education. 1995.

Zeichner, Kenneth M. September 1992. Beyond Inquiry-Oriented Teacher Education: Rethinking the Practicum. Monograph No. 17. Sashatoon College of Education.

Zeichner, Kenneth M. November 1993. "Designing Educative Practicum Experiences for Prospective Teachers." Keynote address at the annual meeting of the Massachusetts Association of Colleges for Teacher Education.

ə lav¤l¤rin siyahısı

ə lav¤ 1: s raktikum üzr¤ ə riz¤ formasının nümun¤si (“ ¤l¤b¤ t¤r¤find¤n doldurulur).

ə lav¤ 2: ›xtisas üzr¤ t¤crüb¤ haqqında informasiya formasının nümun¤si
“ ¤l¤b¤ t¤r¤find¤n doldurulur

ə lav¤ 3: “ ¤l¤b¤nin pedaqoji profilinin nümun¤si

ə lav¤ 4: ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim t¤r¤find¤n t¤l¤b¤nin orientasiya paketinin işl¤nib hazırlanmasına dair ideyalar

ə lav¤ 5: s raktikum yeri haqqında informasiya formasının nümun¤si (“ ¤l¤b¤ t¤r¤find¤n doldurulur)

ə lav¤ 6: ›xtisas üzr¤ t¤crüb¤nin qeydiyyatı formasının nümun¤si (ħ ü¤llim l¤rin hazırlanması proqramının supervayzeri v¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim t¤r¤find¤n doldurulur)

ə lav¤ 7: ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ üçün ¤ld¤ edil¤si n¤tic¤l¤r siyahısının nümun¤si

ə lav¤ 8: eydiyyat jurnalı v¤ onun formatlarının nümun¤si

ə lav¤ 9: ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin profilinin nümun¤si

ə lav¤ 10: “ am praktikum planının nümun¤si

ə lav¤ 11: ÿ ¤ft¤lik praktikum planının nümun¤si

ə lav¤ 12: ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ üçün qovluqla bağlı t¤klifl¤r

ə lav¤ 13: —istemli müşahid¤, sinfin idar¤çiliyi, t¤dris t¤crüb¤l¤ri, valideynl¤rl¤ ünsiyy¤t v¤ düşünm¤ formalarının nümun¤l¤ri

ə lav¤ 14: ¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin müşahid¤ formasının nümun¤si

ə lav¤ 15: ¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin özünü qiym¤tl¤ndirm¤ formasının nümun¤si

ə lav¤ 16: j ralıq v¤ yekun qiym¤tl¤ndirm¤ hesabatının üsi v¤r¤qinin nümun¤si

ə lav¤ 17: s raktikum üzr¤ aralıq v¤ yekun qiym¤tl¤ndirm¤ formasının nümun¤si

ə lav¤ 18: ¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ yazılı z¤man¤t verm¤kl¤ bağlı t¤klifl¤r

əŦĵ ¬ə 1

sraktikum üzr¤ ¤riz¤ formasının nümun¤si (“¤l¤b¤ t¤r¤find¤n doldurulur)

ECSE 6911 sraktikum üzr¤ ¤riz¤ forması

(sraktikuma yazılmaq ist¤diyiniz semestrd¤n 75 gün ¤vv¤l doldurmalısınız)

j dı ____

—əyadı j tasının adı “ ¤l¤b¤ biletimizin nömr¤si ħ ¤sl¤h¤tçi

□nvan____

“ elefon »ş: __________________ □v: ____________________

sraktikuma yazılmaq ist¤diyiniz semestr:____________ j xtarılan kredit saatları (2-4):________

sraktikuma yazıldığınız zaman götürm¤k ist¤diyiniz dig¤r f¤nl¤r:____________________

ÿ ¤min f¤nl¤r v¤ praktikum sizin kurs işinizi tamamlayacaqmı? ____________________

sraktikum ¤n azı 150,225 uyğun olaraq (2,3 v¤ ya 4 kredit saatı üçün) n¤zar¤td¤ olmağı t¤l¤b edir. Sundan ¤lav¤, ¤g¤r t¤l¤b¤ üç yaş qrupuna (0-2, 3-5 v¤ 6-8 yaş) m¤nsub uşaqlarla birbaşa v¤ supervayzer n¤zar¤ti-altında t¤crüb¤y¤ malik deyildirs¤, t¤l¤b¤nin bu qrupların h¤r biri il¤ supervayzer n¤zar¤ti altında ¤n azı 25 saat işl¤m¤si praktikumda n¤z¤rd¤ tutulacıqdır. «¤hm¤t olmasa, aşağıdakı bölm¤l¤ri uyğun qaydada doldurun.

” şaqlarla supervayzer n¤zar¤ti altında birbaşa iş t¤crub¤sinin ş¤xsi tarixç¤si (n¤ zaman, harada, kimin n¤zar¤ti altında v¤ s.):

0-2 yaş:____

____

3-5 yaş:____

____

6-8 yaş:____

____

“ ¤dris bar¤d¤ ş¤had¤tnam¤niz (icaz¤niz) varmı (¤g¤r varsa, s¤viyy¤sini, hansı dövl¤t t¤r¤find¤n verildiyini v¤ s.göst¤rin):________________________________

____

ħ ¤sl¤h¤tçinizl¤ götür-qoy etm¤kl¤, siz praktikum yerin¤ seçm¤k üçün m¤suliyy¤t daşıyırsınız. ÿ ¤min yerl¤ri t¤svir ed¤n m¤lumat kitabçasının NC 4025-d¤ tapa bil¤rsiniz. j şağıdakı b¤ndl¤ri doldurmaqla, uyğun praktikum yerini daha asanlıqla my¤yy¤n ed¤c¤ksiniz.

ëz praktikum t¤crüb¤niz vasit¤sil¤ ¤ld¤ etm¤k ist¤diyiniz m¤qs¤d¤l¤ri üstünlük d¤r¤c¤sin¤ gör¤ sıraya düzün (m¤s¤l¤n, keçid m¤rh¤l¤l¤rind¤ idar¤çilik, ail¤y¤ istiqam¤tl¤ndirilmiş müdaxil¤ planlarınını h¤yata keçirilm¤si, birl¤şdiri ci t¤crüb¤l¤rë inkişaf qüsurları olan uşaqlar üçün xüsusi uyğunlaşdırmalar, nümayiş etdirm¤ v¤ qiym¤tl¤ndirm¤ v¤rdişl¤ri v¤ s.)

1.____

2.____

3.____

j rzu olunan praktikum yerl¤ri (üstünlük sırası il¤):

1.______________________
2.______________________
3.______________________

j rzu olunan coğrafi rayonlar (üstünlük sırası il¤):

1.______________________
2.______________________
3.______________________

ə Ђ ¬ə 2

»xtiasas üzr¤ t¤crüb¤ haqqında informasiya formasının nümun¤si (t¤l¤b¤ t¤r¤fin-d¤n doldurulur)

»,» ..j ЎЂџ" Ўj Ђ –џЌ "ə ў–»Ђ»¬ə »Ѕ"» j »"ə ў–»Ђs–ќ –j ћ џ

»' "»j –j — «–ə "ə Џ– Sə ўj   џЌ j »Ќ' ќ–ћj –».j ' ќ–ћj –џ

ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim l¤r, m¤kt¤b r¤hb¤rl¤ri, kiçik yaşlı uşaqların t¤hsili v¤ ibtidai t¤hsil fakült¤si t¤l¤b¤l¤rinin supervayzerl¤ri üçün

«¤hm¤t olmasa, diyirc¤kli q¤l¤md¤n istifad¤ edin v¤ yazark¤n q¤l¤mi möhk¤m basın.

j dınız ______________________________ " arix____________________

ћ üv¤q¤ti ünvanınız _________________ v telefonu є ___________

 aimi ünvanınız ____________________ " ¤l¤b¤ biletinizin nömr¤si____________

ќ xuduğunuz t¤hsil mü¤ssis¤sinin n¤ vaxt bitirm¤k fikrind¤siniz?______________

____
j y/»l

ў ansı t¤hsil kurslarını keçib qurtardığınızı v¤ hal-hazırda keçdiyinizi uyğun sütunlarda x işa-r¤si il¤ qeyd edin. ў al-hazırda hansı bölm¤l¤rd¤ çalışdığınızı göst¤r¤k r¤q¤ml¤ri dair¤y¤ alın.

eçilmişdir		eçilir	
Sirl¤şdirici seminarlar 1,2,3,4	( )	ћ usiqinin t¤drisi	( )
–iyaziyyatın t¤drisi 1,2	( )	" ¤dris v¤ öyr¤nm¤ üzr¤ t¤dqiqatlar 1 v¤ 2	( )
–¤ssamlığın t¤drisi	( )	" ¤hsil sosial institut kimi v¤ ya t¤hsilin t¤nqidi ş¤kild¤ öyr¤nilm¤si	( )
" şağın inkişafı 1,2	( )	ig¤r (göst¤rin)________________	( )
" ¤drisin öyr¤nilm¤si	( )		
" ¤bi¤t elml¤rin t¤drisi 1,2	( )		
–sosial elml¤rin t¤drisi 1,2	( )		
ilin v¤ ¤d¤biyyatın t¤drisi 1 v¤ 2	( )		

»xtisas üzr¤ keçdiyiniz t¤crüb¤l¤ri xronoloji ardıcıllıqla göst¤rin:

ћ ¤kt¤b	–inif/..aş	–supervayzer
1.		
2.		
3.		

ə g¤r bu, sizin ixtisas üzr¤ ilk t¤crüb¤nizdirs¤, onu burada qeyd edin.

ə Ŧj ¬ə 3

"¤l¤b¤nin pedaqoji profilinin nümun¤si

j dınız: __________________ ħ ü¤llimi¤rin hazırlanması proqramı:_______________
 nvanınız:____
____" elefonunuz:_____________________
j kademik ixtisasınız (ixtisaslarınız):____

1. s raktikuma hazırlanmaq üçün keçdiyiniz f¤nl¤rin siyahısının nüsx¤sini bu v¤r¤q¤ tikin.

2. ə vv¤l keçdiyiniz t¤dris t¤crüb¤l¤rini (m¤s¤l¤n, praktikumdan ¤vv¤lki ixtiasa t¤crüb¤sini v¤ s.) sadalayın.

____
____
____

3. ë z t¤crüb¤niz v¤ ya sınaqdan çıxardığınız sah¤l¤r (m¤s¤l¤n, xarici dil, piano, r¤qs, dram ¤s¤ri, r¤ssamlıq, idman) haqqında m¤lumat verin.

____
____
____

4. ..aşadığınız v¤ s¤yah¤t etdiyiniz yerl¤ri sadalayın.

____
____
____

5. ig¤r informasiya:

____
____
____

ə Ђ ¬ə 4

 ¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin orientasiya paketi üçün ideyalar

Su paket d¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin formal alaraq praktikuma başlamasından ¤vv¤l ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim t¤r¤find¤n hazırlanmalıdır.

s aket¤ aşağıda göst¤ril¤nl¤rin hamısı v¤ ya b¤zil¤ri daxil edil¤ bil¤r:

- ‘ akült¤nin kitabçası, ¤sas v¤zif¤nin ifad¤si, m¤kt¤bin qarşısında duran m¤qs¤dl¤r, t¤l¤b¤nin m¤lumat kitabçası (¤g¤r mümküns¤)
- “ ¤dris proqramının istiqam¤tl¤ri, f¤nl¤rin siyahısı, oxunan kitabların siyahısı
- Ё ünd¤lik c¤dv¤ll¤r
- Ў agirdl¤rin adlarından ibar¤t siyahı
- ħ ¤kt¤b qaydaları v¤ sizin öz ş¤xsi otağınızın qaydaları
- ..anğından mühafiz¤ t¤dbirl¤ri
- ’ üsusi t¤l¤batları v¤ sağlamlıqla bağlı probleml¤r olan şagirdl¤rin siyahısı
- Ў agirdl¤rin qiym¤tl¤ndirilm¤si sistemi
- Ќ ümun¤ d¤rsi planının formatları
- ħ ¤kt¤bd¤ki sinifl¤rin v¤ onların keçdikl¤ri f¤nl¤rin siyahısı
- ќ taqların nömr¤l¤ri qeyd olunmuş m¤kt¤b x¤rit¤si
- ¬ alideynl¤rl¤ ünsiyy¤tin forma v¤ istiqam¤tl¤ri
- “ ¤dris üçün faydalı hesab etdiyiniz m¤qal¤l¤r.

ə Ђј ¬ə 5

sraktikum yeri haqqında informasiya formasının nümun¤si (“¤l¤b¤ t¤r¤find¤n doldurulur)

»,» ..ј ЎЂџ”Ўј Ђј –џЌ “əў–»Ћ»«–ə s–ј “»”ћ ..–»ўј џЌј »Ќ‘ ќ–ћј –».ј
«¤hm¤t olmasa, informasiyanı ¤ld¤ ed¤n kimi d¤rhal bu formanı ” niversitet supervayzerin¤ t¤qdim edin

—emestr: sayız ..az ..ay

Ў¤xsi informasiya

“əЂəSəЌ»Ќј џ

Ќ¬јЌ: (soçt indeksi il¤ birlikd¤)

“Ђ‘ќЌЌёћ–ƏЋƏ–»:
v:
»ş:
‘övq¤lad¤ hallar üçün:

s–ј “»”ћ ..–»

Ќ¬јЌ: («əўћə“ќЋћј–ј,sќ„“»Ќ –»əј’»Ћќ Ћћј Ђ “јћ Ќ¬јЌџЁё—“ə–»Ќ)

“Ђ‘ќЌЌёћ–əЂə–»:

“əЏ–Sə ..–»«–ə —”s–¬ј ..«–:
ј dı v¤ soyadı

¬¤zif¤si:

Ў¤had¤tnam¤/Ћisenziya:

—»Ќ‘»Ќ“ə—¬»–»: (..aş/sinif s¤viyy¤si, iş qüvv¤sinin nisb¤ti, internat v¤ ya qeyri-internat tipli, müxt¤lif qabiliyy¤tli uşaqların birg¤ oxuduğu /ayrı oxuduğu v¤ s.)

“¤l¤b¤l¤rin sroqrama c¤lb olunduğu saatlar:

” niversitet supervayzerinin s¤f¤rl¤rinin optimal vaxtları:

“əЏ–Sə ..–»Ќə ЁəЌћј–Ў–”“Ђ–:

ә Ћј ¬ә 6

»xtiasa üzr¤ t¤crüb¤nin qeydiyyatı formasının nümun¤si (ħ ü¤llim l¤rin hazırlanması proqramının supervayzeri v¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim t¤r¤find¤n doldurulur)

«әўħә“ ќЋħј ┼ , » .»-Џә Ћ»ә Ћәħә Ḱ »-“» ј ә »Ḱ ¬ә . . ј «ј – ә Ḱ ә Ћәħ »ħ ёў әħ Ѕј ┼Ḱ.

‘ ј Ћ‘ә «–ә ħә—Ћә ўә“„ »

“ ¤l¤b¤_______________ “ ¤l¤b¤ biletinin є si ___________________ “ arix ____________
nvan_______________ s roqramın adı.nömr¤si__________________________________
Ў¤h¤r___________ ё lk¤_________ s oçt indeksi_______ »xtiasas kursunun є si_________
“ elefon ()_______ midli qiym¤tl¤ndirm¤ balı (GPA)____ »xtiasa üzr¤ balların sayı_________
—ağlamlığın yoxlanması Ѕ¤li ____ ’ eyr___ . . enid¤n yoxlamaq z¤rur¤ti___ Ḱitq qabiliyy¤ti___
s —є si____ “ ¤l¤b¤______ ħ ¤zun ______ ә vv¤lki t¤crüb¤ yerl¤rinin sayı____________
»xtiasa üzr¤ t¤crüb¤nin tarixç¤si: ħ ¤kt¤bi, yaşı v¤ ya sinfi, semestri/tarixi göst¤rin.

¬eril¤c¤k ş¤had¤tnam¤: є 6 ___________ ig¤r (Џüsusi t¤hsil v¤ s.)_________________
“ ¤klif olunan t¤crüb¤ yeri (” yğun sinfi dair¤ il¤ işar¤ edin): Ḱ k 1 2 3 4 5 6 7 8
“ ¤klif olunan m¤kt¤bin tipi: ħ üst¤gil _______ övl¤t_________ ig¤r___________________

“ övsiy¤ olunan m¤kt¤b m¤şğ¤l¤si

1.__________________________
2.__________________________
3.__________________________

ħ ¤kt¤b işl¤rin¤ baxan fakült¤ işçisi

1.__________________________
2.__________________________
3.__________________________

ħ ¤kt¤b işl¤rin¤ baxan fakült¤ işçisi

ħ ¤n ____________________ Е d¤ _______________________ Е i q¤bul etdin.
m¤kt¤bin adı “ ¤l¤b¤nin adı

Ḱ , y¤gin ki, ____
ħ ü¤llim —inif/. . aş

işl¤y¤c¤kdir.

S.e. „ .a. „ . Џ.a Џ

«¤hm¤t olmasa, t¤l¤b¤nin m¤kt¤bd¤ ________________________________
olduğu günl¤ri Ћ ї -l¤ işar¤ edin . ħ ¤kt¤bd¤ —aat 12-d¤k ____________________
seminarı keçir¤c¤yiniz günü Ћ-ї -l¤ göst¤rin. —aat 12-d¤n sonra _______________

____
‘ akült¤ işçisinin imzası

ў ¤r ixtiasa balı üçün supervayzer semestr ¤rzind¤ ¤n azı bir d¤f¤ t¤l¤b¤y¤ baş ç¤k¤c¤kdir. “ ¤l¤b¤l¤r semes tr ¤rzind¤ h¤r bal üçün ¤n azı 45 saat t¤crüb¤ yerind¤ olmalıdırlar. Sunun üçün h¤r bal üçün h¤ft¤d¤ bir gün yarım v¤ daha yarım gün m¤kt¤bd¤ olmaq lazımdır.

ə Ŧj ¬ə 7

□ə ––□□..ə Ḱ “ə Ŧə Sə □„□Ḱ s–j “» ”ħ ə–«»Ḱ□ə ə Ħ□ə □□»Ŧə–» Ḱə “»Џə Ŧə – –».j ў џ–џḰџḰ Ḱ□ħ ”Ḱə–»

»ki semestr ¤rzind¤ t¤l¤b¤l¤rd¤n kurs işinin praktikumu v¤ klinik t¤crüb¤ni tamamlamağı t¤l¤b ed¤n ” ilok kollecind¤ aşağıdakı n¤tic¤l¤rin ¤ld¤ edilm¤si n¤z¤rd¤ tutulur.

■ –inifd¤ki f¤aliyy¤tinin ilkin m¤rh¤l¤sind¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ aşağıdakı işl¤ri görm¤lidir:

X m¤s¤l¤, prosedura, rejiml¤ri müşahid¤ v¤ müzakir¤ etm¤k üçün vaxt ayırmaq;
X rejiml¤ sinifd¤ n¤z¤rd¤ tutulan işl¤rd¤ keçid vaxtı, bütün qrupun birg¤ çalışdığı vaxt, f¤rdi layih¤l¤r, q¤lyanaltı v¤ nahar müdd¤tind¤ yardımçı rolunda çıxış etm¤k (yaş qrupu v¤ m¤şğ¤l¤l¤r¤ müvafiq olaraq);
X h¤r bir uşaqla ş¤xsi münasib¤tl¤r qurmaq v¤ bu m¤qs¤dl¤ ayrı-ayrı uşaqlara hekay¤l¤r oxumaq, münaqiş¤l¤ri h¤ll etm¤kd¤ uşaqlara köm¤k etm¤k, ayrı-ayrı uşaqlarla birlikd¤ konkret tapşırıqlar üz¤rind¤ işl¤m¤k, z¤ruri hallarda köm¤k göst¤rm¤k;
X uyğun t¤dris materialları v¤ f¤aliyy¤tl¤ri il¤ tanışlıq m¤qs¤di il¤ h¤r gün sinfin müxt¤lif guş¤l¤rind¤ v¤ ya kiçik qruplara bölünmüş uşaqlarla işl¤m¤k;
X münasib hallarda m¤kt¤bin mü¤lliml¤ri v¤ dig¤r işçil¤ri il¤ tanış olmaq.

■ –inifd¤ki münt¤z¤m f¤aliyy¤ti müdd¤tind¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ aşağıdakılara ¤m¤l etm¤lidir:

X t¤dric¤n proqramla bağlı m¤suliyy¤ti daha çox öz üz¤rin¤ götürm¤k:
- bu f¤aliyy¤td¤n dig¤rin¤ keç¤rk¤n, m¤suliyy¤ti getdikc¤ daha çox öz üz¤rin¤ götürm¤k;
- bütün qrupun f¤aliyy¤ti v¤ istiqam¤t verm¤k üçün mü¤llimin müdaxil¤ etdiyi m¤qamlarla bağlı yeni-yeni bilgil¤r ¤ld¤ etm¤k;
- planlaşdırmaq qabiliyy¤tini inkişaf etdirm¤k v¤ proqramın bütün aspektl¤rinin reallaşdırılması üçün m¤suliyy¤ti bütünlükl¤ öz üz¤rin¤ götürm¤k.

X f¤rdi v¤ kiçik qrup f¤aliyy¤tl¤ri zamanı s¤m¤r¤li işl¤m¤k:
- uşaqları sistemli ş¤kild¤ müşahid¤ etm¤k v¤ dinl¤m¤k;
- münt¤z¤m yazılı qeydl¤rin aparılması v¤ dig¤r qiym¤tl¤ndirm¤ formalarının t¤tbiq edilm¤si işind¤ f¤al iştirak etm¤k;
- uşaqlar üçün v¤ ya onlarla birg¤ kitab oxumaq;
- sinifd¤ki t¤dris materialları il¤ tanış olmaq;
- t¤dris materiallarını hazırlamaq v¤ f¤rdi intellektual v¤ sosial t¤l¤batları planlaşdırmaq;
- mü¤lliml¤rin hazırlanması proqramındakı v¤ ¤traf c¤miyy¤td¤ki mümkün resurslardan istifad¤ etm¤k;
- bütün f¤nnl¤r sah¤sind¤ t¤dris proqramı üzr¤ t¤crüb¤l¤r aparmaq;
- hekay¤l¤r, şerl¤r, musiqi v¤ dram ¤s¤rl¤ri d¤ daxil olmaqla, müxt¤lif vasit¤l¤rin köm¤yi il¤ biliyin üz¤ çıxarılmasını h¤v¤sl¤ndirm¤k;
- yaradıcı v¤ yaşa uyğun oyun imkanlarını t¤min etm¤k;
- riyaziyyat, dil, r¤sm, sosial elml¤r v¤ t¤bi¤t elml¤ri kimi sah¤l¤rd¤ f¤aliyy¤tl¤rin planlaşdırılması üçün öz üz¤rin¤ getdikc¤ daha çox m¤suliyy¤t götürm¤k;
- t¤l¤batları mü¤yy¤nl¤şdirm¤k v¤ t¤dris planlarını h¤yata keçirm¤k m¤qs¤di il¤ uşaqları müşahid¤ etm¤k v¤ müt¤x¤ssisl¤ görüşm¤k.

Xaydın, anlaşıqlı v¤ uyğun ş¤kild¤ ünsiyy¤t¤ girm¤k:

- şagirdl¤r¤ aydın v¤ d¤qiq izahatlar verm¤k;
- sorğu-sualı h¤v¤sl¤ndirm¤k üçün suallar t¤rtib etm¤k;
- şagirdl¤rin yaş v¤ inkişaf s¤viyy¤l¤rin¤, sosial, irqi v¤ dil mühitin¤ v¤ xüsusi t¤l¤batlarına uyğun g¤l¤n dild¤n istifad¤ etm¤k.

X¤qli, sosial v¤ fiziki inkişafa köm¤k ed¤n öyr¤nm¤ mühiti yaratmaq:

- qeydiyyat aparmağın qiym¤tl¤ndirm¤ v¤ planlaşdırmaya köm¤k ed¤ bil¤n metodlarını m¤nims¤m¤k v¤ onların t¤tbiqin¤ başlamaq;
- şagirdl¤rin t¤l¤bat v¤ maraqlarını başa düşm¤k v¤ onların öd¤nm¤si üçün t¤dris planını uyğun ş¤kild¤ t¤rtib etm¤k;
- şagirdl¤rin yaş v¤ inkişaf s¤viyy¤sin¤ uyğun olan materiallardan istifad¤ etm¤k;
- t¤limat elementl¤rini ardıcıl olaraq, bir-biri il¤, dig¤r bilik sah¤l¤ri il¤, uşaqların ¤vv¤lki t¤crüb¤l¤ri il¤ v¤ uzunmüdd¤tli m¤qs¤dl¤rl¤ ¤laq¤l¤ndirm¤k.

X t¤limatın effektivliyi v¤ uşaqların f¤rdi qaydada öyr¤nm¤si il¤ bağlı r¤yl¤rin öyr¤nilm¤si m¤qs¤di il¤ qiym¤tl¤ndirm¤ metodlarını t¤tbiq etm¤k v¤ h¤min m¤lumatlardan t¤drisin planlaşdırılması işind¤ istifad¤ etm¤k .

X ail¤l¤r v¤ icmalarla t¤r¤fdaşlıq münasib¤tl¤ri qurmaq:

- valideyn /m¤kt¤b/ icma münasib¤tl¤rini diqq¤tl¤ t¤dqiq etm¤k;
- uşaqlarda özün¤ hörm¤t hissini inkişafına yardım ed¤n ¤lverişli sosial mühit yaratmaq üçün ail¤ c¤miyy¤t v¤ icmanın resurslarından istifad¤ etm¤k;
- ail¤l¤rl¤ ünsiyy¤tin uyğun metodlarını yaratmaq;
- ail¤ v¤ c¤miyy¤tin qiym¤t verdiyi d¤y¤rl¤r¤ ¤saslanmaq.

■ s raktikumun sonuna yaxın t¤l¤b¤ bir h¤ft¤ ¤rzind¤ bütün sinf¤ n¤zar¤t etm¤y¤ hazır olmalı v¤ bu m¤qs¤dl¤ ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin köm¤kçisi kimi onunla birlikd¤ proqramı planlaşdırmalı v¤ müxt¤lif f¤aliyy¤tl¤ri icra etm¤lidir. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim, d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ v¤ supervayzer bu t¤crüb¤ üçün uyğun vaxt mü¤yy¤n etm¤lidirl¤r. ¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin t¤crüb¤sinin sonuna yaxın o, birl¤şmiş tematik d¤rs planı t¤rtib edir, onu h¤yata keçirir v¤ qiym¤tl¤ndirir. “ ¤l¤b¤ bütöv bir h¤ft¤ ¤rzind¤ n¤zar¤ti öz üz¤rin¤ götürür v¤ bu m¤qs¤dl¤ t¤dris gününün bütün detallarını t¤şkil edir, atılacaq addımlar, keçidl¤r v¤ qrup f¤aliyy¤tl¤ri il¤ bağlı q¤rarlar q¤bul edir.

ə Ŧj ¬ə 8

□ □..□ »...j “ □”–Ḱj Ŧų¬ə ḱ Ḱ” Ḱ ‘ ḱ–ħ j “Ŧj –ỵḰỵḰ Ḱ□ħ ” Ḱə–»

□urnalın giriş hiss¤si

Sirinci görüşl¤ bağlı ümumi t¤¤ssüratlarınız nec¤dir?

“ arix: ________________________

____

____

____

____

□ üşündürücü suallar

1. ə m¤kdaşlıq etdiyiniz mü¤llim haqqında ilk t¤¤ssüratınız nec¤dir?

2. –inif/m¤kt¤b haqqında ilk t¤¤ssüratınız nec¤dir?

3. Ḱövb¤ti görüşd¤ hansı suallara cavab almağa ehtiyac hiss edirsiniz?

ə Ҭj ¬ə 9

ə ħ ə j ЎҬџ ə Ќ ħ ə ҬҬħ »Ќ s–ќ ‘ »ҬЌ »Ќ Ќ ħ ” Ќə—»

j dınız v¤ soyadınız : ____________________ ħ ¤kt¤biniz:______________________
 nvanınız:____
_______________________________________ “ elefonunuz:______________________

1. ў azırki işiniz ç¤rçiv¤sind¤ d¤rs dediyiniz neç¤ ildir?

2. mumiyy¤tl¤ mü¤llimlik etdiyiniz neç¤ ildir?

3. ə vv¤ll¤r ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim rolunda çıxış etmişsinizmi? ə g¤r çıxış etmişsinizs¤, bunun neç¤ d¤f¤ v¤ hansı tarixl¤rd¤ olduğunu göst¤rin. ə g¤r çıxış etm¤mişsinizs¤, s¤b¤bini izah edir.

4. “ ¤l¤b¤ il¤ apardığınız iş¤ fayda ver¤ bil¤c¤k üstün c¤h¤t v¤ v¤rdişl¤rinizi sa dalayın.

5. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim olmaq niyy¤tinizin s¤b¤bini açıqlayın.

Su formanı ilk görüşd¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ t¤qdim edin. j şağıdakılarla bağlı informasiyanı da buraya ¤lav¤ ed¤ bil¤rsiniz: 1) pedaqoji f¤ls¤f¤niz; 2) ў al-hazırda iştirak etdiyiniz professional f¤aliyy¤tl¤r; 3) hazırki t¤dris planınızın t¤sviri; 4) t¤dris üslubunuz; 5) sinfinizin t¤sviri.

əЂ ¬ə 10

“j ħ s–j “» ”ħ sЂ ЌџЌџЌ Ќ ħ ”ЌӘ—»
ə –– ».»— ħ —“– «–ə “əЋə Səќ»Ќ »Ќ »Ўj ‘ j – џџЋЋџ№џ

ÿ ¤ft¤*	1	2	3	4	5	6	7	8
ÿ ¤d¤f	ħ ¤hdud		onkret			Ëenişl¤n¤n		
“ ¤l¤b¤nin m¤qs¤dl¤ri	ħ üşahid¤ etm¤k (avamlı)		Џ¤hd etm¤k ħ ¤qs¤d: t¤dris planı v¤ metodları			“ ¤crüb¤ni genişl¤ndirm¤k		
—inifd¤ki m¤suliyy¤t v¤ v¤zif¤l¤r	Sütün m¤suliyy¤t mü¤llimin üz¤rind¤dir		“ ¤l¤b¤ mü¤yy¤n m¤suliyy¤tl¤ri öz üz¤rin¤ götürm¤y¤ başlayır			“ ¤l¤b¤ v¤ mü¤llim /Sirlikd¤ komanda t¤lim planını öyr¤dir v¤ uyğun ş¤kild¤ v¤zif¤ bölgüsü apararaq planları h¤yata keçirirl¤r.		
»ştirak c¤dv¤li	ħ üşahid¤		—inifd¤ köm¤kçi olmaq			j yrı-ayrı uşaqlarla, kiçik qruplarla işl¤yir v¤ görüşl¤rin aparıcısı olur.		
“ ¤l¤b¤ üçün t¤dris planı il¤ bağlı m¤qs¤dl¤r	—inifd¤ki mü¤llimin sinfi nec¤ t¤şkil etdiyini v¤ d¤rs dediyini müşahid¤ etm¤k		ħ ü¤llimin hazırladığı d¤rs planını h¤yata keçirm¤k v¤ öz t¤dris planlarının t¤rtibin¤ başlamaq			Sir neç¤ f¤nn v¤ sinif otağının guş¤l¤rini ¤hat¤ etm¤k üçün planlaşdırmanı genişl¤ndirm¤k		
ħ ü¤lliml¤r/ ¬alideynl¤r/ ħ üt¤x¤ssisl¤r/ Џ¤miyy¤t –esurslar arşılıqlı münasib¤tl¤r	j yrı-ayrı t¤r¤fdaşların proqram haqqında bilikl¤rinin artırılması		¬acib t¤r¤fdaşlarla ünsiyy¤t¤ girm¤k v¤ qarşılıqlı münasib¤tl¤r qurmaq			¬acib t¤r¤fdaşlardan resurslar almaq		
“ ¤l¤b¤nin daxilind¤ baş ver¤n d¤yişiklikl¤r	ħ ¤suliyy¤t v¤ E hissl¤rin¤ sahib olmağa başlamaq		»nam			ħ üst¤qilliyi inkişaf etdirm¤k		

* S¤zi hallarda, sinifl¤ tanışlıq t¤l¤b¤nin d¤rs dem¤y¤ başlamasından ¤vv¤l semestr ¤rzind¤ planı praktikum zamanı h¤yata keçiril¤ bil¤r.

 ¤rs dediyi semestr üzr¤ t¤l¤b¤nin inkişaf ardıcıllığı (davamı)

<table>
<tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>ỹ¤ft¤</td></tr>
<tr><td colspan="6">Ëeniş, müc¤rr¤d icmal</td><td>..oxdur</td></tr>
<tr><td colspan="6">Sirg¤ t¤dris —infin idar¤çiliyini öz üz¤rin¤ götürm¤k E il¤ bağlı aydın m¤ntiqi mühakim¤ yürütm¤yi bacarmaq</td><td>“ ¤l¤b¤nin m¤qs¤dl¤ri</td></tr>
<tr><td colspan="3">“ ¤l¤b¤ planlaşdırma v¤ t¤drisl¤ bağlı daha çox m¤suliyy¤ti öz üz¤rin¤ götürür</td><td colspan="3">“ ¤l¤b¤ Tə h¤miyy¤tli dövrï üçün liderliyi öz üz¤rin¤ götürür</td><td>—inifd¤ki m¤suliyy¤t v¤ v¤zif¤l¤r</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="5">‘ ¤rdi t¤limin, kiçik v¤ bütöv qrup t¤liml¤rinin v¤ keçidl¤rinin ¤laq¤l¤ndirilm¤si</td><td>»ştirak c¤dv¤li</td></tr>
<tr><td colspan="3">j yrı-ayrı şagirdl¤rin f¤rdi öyr¤nm¤ ehtiyaclarını öd¤y¤n zaman qrup ş¤klind¤ öyr¤nm¤ni d¤ n¤z¤rd¤n qaçırmayan müxt¤lif yanaşma üsullarından istifad¤ etm¤kl¤, birl¤şdirici t¤dris planını t¤rtib etm¤k v¤ h¤yata keçirm¤k
E sinf¤ g¤tirm¤lidir)</td><td colspan="3">s roqramın planlaşdırılması v¤ idar¤çiliyi üçün liderliyi tamamil¤ öz üz¤rin¤ götürm¤k</td><td>“ ¤l¤b¤ üçün t¤dris planı il¤ bağlı m¤qs¤dl¤r</td></tr>
<tr><td colspan="6">¬acib t¤r¤fdaşlardan resurslar almaq> –esursları planlaşdırmaya c¤lb etm¤k > –esursları t¤hsil haqqında baxışlara daxil etm¤k</td><td>ħ ü¤lliml¤r/
¬alideynl¤r/
ħ üt¤x¤ssisl¤r/
 Џ¤miyy¤t
–esurslar
 arşılıqlı münasib¤tl¤r</td></tr>
<tr><td colspan="6">“ ¤ş¤bbüsü öz üz¤rin¤ götürm¤k Tıderliyi öz üz¤rin¤ inamla götür¤ bildiyini hiss etm¤k</td><td>“ ¤l¤b¤nin daxilind¤ baş ver¤n d¤yişiklikl¤r</td></tr>
</table>

ə Ŧĵ ¬ə 11

ÿ ¤ft¤lik praktikum planının nümun¤si

ÿ ¤ft¤___________________

ħ üxt¤lif günl¤rd¤ hansı vasit¤l¤rd¤n v¤ metodlardan istifad¤ ed¤c¤yinizi göst¤rin: film, müzakir¤, m¤tn v¤ s., bütün sinifl¤ iş, kiçik qruplarla iş, f¤rdi iş.

ÿ ¤ft¤nin c¤dv¤l t¤l¤binin d¤rs dem¤s

“ ¤l¤b¤nin
adı v¤ soyadı_________________

ə m¤kdaşlıq
ed¤n mü¤llim_________________

ⱡinif _________________

ḱ tağın є -si_____________

ʻ ¤nnl¤r	¬axt	Sazar ert¤si	„ ¤rş¤nb¤ axşamı	„ ¤rş¤nb¤	Џüm¤ axşamı	Џüm¤

ə Ћ ¬ə 12

** ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ üçün qovluqla bağlı t¤klifl¤r**

“¤qdimat qovluğunun t¤rtib edilm¤si (d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ üçün)

ћ ¤nim f¤ls¤f¤m

ћ ¤ni mü¤llim kimi t¤svir ed¤n üç söz:

1. ________________________
2. ________________________
3. ________________________

“ ¤dris haqqıda ¤min olduğum c¤h¤tl¤rl¤ bağlı üç cüml¤:

1. ћ ¤n ¤min¤m ki,____
2. ћ ¤n ¤min¤m ki, ____
3. ћ ¤n ¤min¤m ki, ____

“ ¤hsilin f¤ls¤f¤si haqqında bir s¤hif¤lik yazı yazmaq üçün bunlardan istifad¤ edin. Sir g¤nc mü¤llim kimi qarşıya qoyduğunuz m¤qs¤dl¤ri d¤ buraya ¤lav¤ ed¤ bil¤rsiniz. ё z f¤ls¤f¤nizi t¤svir etdikd¤n sonra praktikum ¤rzind¤ keçdiyiniz v¤ h¤min f¤ls¤f¤ni nümayiş etdir¤n üç-dörd d¤rs seçin. ў ¤r bir d¤rsi v¤ şagirdl¤rin onları nec¤ öyr¤ndiyini t¤svir edin.

»ş¤ q¤bulla bağlı intervyu zamanı t¤qdim etm¤k üçün öz f¤ls¤f¤nizin v¤ d¤rsl¤rinizin t¤sviri olan qeydl¤ri bir qovluğa yığın. ⸺iz öz f¤ls¤f¤nizi audiolent¤ yazdıra v¤ uyğun m¤ktub v¤ xülas¤ il¤ birlikd¤ onu m¤kt¤bin r¤hb¤rin¤ gönd¤r¤ bil¤rsiniz ki, sizi intervyuya çağırmaq üçün onda maraq oyada bil¤siniz. Su, sizin s¤sinizin daha yaxşı eşidilm¤sin¤ v¤ dig¤r nnamiz¤dl¤rd¤n f¤rql¤nm¤yiniz¤ s¤b¤b ola bil¤r.

ё z f¤ls¤f¤nizd¤n ¤lav¤, aşağıdakıları da qovluğunuza daxil ed¤ bil¤rsiniz:

_______ Xöz d¤rs dem¤yinizl¤ bağlı düşünc¤l¤riniz
_______ Xsinfinizd¤ki şagirdl¤rin fotoş¤kill¤ri
_______ Xaudio v¤ ya vidiolent
_______ Xpraktikum qabağı ilkin layih¤l¤rin nümun¤l¤ri

ə Ђ ¬ə 13

—istemli müşahid¤, sinfin idar¤çiliyi, t¤dris t¤crüb¤l¤ri, valideynl¤rl¤ ünsiyy¤t v¤ düşünm¤ formalarının nümun¤l¤ri

ə ћ ə ј ЎЋџ ə Ќ ћ ə ЋЋћ »Ќ » ј – ə „ »Ћ».»
—»—" ћ Ћ»ћ Ўј ў » ə
("ə Џ– Sə .. – »Ќ ə »Ћ ўə ' "ə ə –« »Ќ ə ќ Ћ" – " Ћ' –)

<u>s rosedurlar</u>

 ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ v¤ universitet supervayzeri ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin d¤rsini birlikd¤ müşahid¤ etm¤k üçün vaxt c¤dv¤li t¤rtib etm¤lidirl¤r. ў ¤r k¤s bu formanı müst¤qil ş¤kild¤ doldurmalı v¤ bu zaman mümkün q¤d¤r çox detalları ¤hat¤ etm¤lidir. —onra müşahid¤l¤rl¤ bağlı müzakir¤ aparmaq üçün görüş vaxtları t¤yin olunmalıdır. —upervayzerl¤ görüşdükd¤n sonra aşağıdakı başlıqlardan istifad¤ ed¤r¤k, müşahid¤ qeydl¤rinizi yazın: eçid, intizam t¤l¤bl¤ri, konkret m¤qamlarda q¤rarlar, şagirdl¤rin münasib¤ti v¤ ümumi idar¤çilik üslubu. ë z qeydl¤rinizd¤n, el¤c¤ d¤ supervayzerinizin m¤lumatından istifad¤ ed¤r¤k, h¤r bir bölm¤ni t¤svir ed¤n b¤ndl¤ri yazın.

<u>—istemli müşahid¤nin h¤d¤fi</u>

1. eçidl¤rin tipl¤rini (f¤nnl¤rarası, h¤mçinin, d¤rsin ayrı-ayrı bölm¤l¤ri arasındakı) t¤svir edin.
2. ћ ü¤llimin şagird¤ Ћ¤tbiq etdiyi intizamї t¤dbirl¤rini t¤svir edin (¤g¤r mümküns¤, spesifik sözl¤ri v¤ f¤aliyy¤tl¤ri qeyd edin).
3. ћ ü¤llimin Ћћ ¤qamdan m¤qamaї (planlaşdırılmamış) q¤bul etdiyi q¤rarları müzakir¤ edin. (ћ ¤s¤l¤n: Ўagird x¤st¤l¤nir, d¤rsl¤r k¤silir v¤ s. ћ ü¤llim bu zaman hansı addımları atır?)
4. Ўagirdl¤rin t¤crüb¤y¤ münasib¤tini ümumi xarakterini t¤svir edin (Ўagirdl¤rin d¤rsd¤n zövq aldığı hiss olunurmu? ћ ¤şğulluğun s¤viyy¤si yüks¤kdirmi? Sunu n¤d¤n bilirsiniz?)
5. —inifd¤ki ümumi idar¤çilik üslubunu v¤ prosedurları t¤svir edin (ћ ¤s¤l¤n: Su, sistemli ş¤kild¤, yoxsa qeyri-formal ş¤kild¤ h¤yata keçirilir? ў ansı n¤tic¤l¤rin ¤ld¤ olunacağı aydındırmı v¤ şagirdl¤r h¤min n¤tic¤l¤r¤ gör¤ m¤suliyy¤t daşıyırlarmı?)

→Ќ‘ »Ќ »□j –ə „ »Ћ».»□ ə –j – □əS” Ћ□“ћə □j ..□j Ђ –џ

(“ ¤crüb¤ yerind¤ üçüncü h¤ft¤nin başlanğıcında doldurulur)

<u>“ ¤limat</u>

Su vasit¤ d¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤r¤ t¤crüb¤ yerl¤rind¤ki xüsusi situasiyaya uyğun olaraq sinfin idar¤çiliyi il¤ bağlı ¤n düzgün qırarları q¤bul etm¤kd¤ köm¤k m¤qs¤di il¤ düşünülmüşdür. □¤rs dey¤n t¤l¤b¤l¤r h¤r bir sual ¤trafında diqq¤tl¤ düşünm¤li v¤ t¤fsilatı il¤ cavab verm¤lidir. Џavabları t¤sviredici m¤tn ş¤klind¤ v¤ ya sual-cavab formasında yazmaq olar. »ş başa çatdıqdan sonra onun n¤tic¤l¤ri ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin v¤ universitet supervayzerinin diqq¤tin¤ çatdırılmalıdır.

1. —infin idar¤çiliyi il¤ bağlı m¤nim ¤sas m¤qs¤dim n¤dir?
   (»dar¤çilik üsulları v¤ metodlarından istifad¤ etm¤kl¤, m¤n E nail olacağıma ümid edir¤m).

2. —infin idar¤çiliyin¤ hansı yanaşma üsulu bu m¤qs¤d¤ doğru aparır?
   (Џiddi intizam, m¤nfi v¤ ya müsb¤t m¤nada m¤cburiyy¤t t¤dbirl¤ri, qeyri-adi mükafatlandırmalar v¤ s.)

3. —infin idar¤çiliyi il¤ bağlı m¤n hansı d¤y¤rl¤r¤ v¤ möhk¤m inamlara malik¤m? Ќ¤ üçün?

4. Ўagirdl¤rimin yetkinlik d¤r¤c¤si nec¤dir? Su m¤nim idar¤çilikl¤ bağlı q¤rarlarıma nec¤ t¤sir ed¤c¤k?

5. Ўagirdl¤rimin ¤vv¤lki intizam göst¤ricil¤ri nec¤ olmuşdur?

6. Ўagirdl¤rin hansı m¤d¤ni mühitl¤r¤ m¤nsubdurlar?

7. ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimd¤n hansı s¤viyy¤d¤ köm¤k gözl¤yir¤m?

8. ћ övcud ş¤raitd¤ m¤nim t¤crüb¤ yerind¤ sinifd¤ki intizamla bağlı planım nec¤ olmalıdır?

9. Ќ¤z¤rd¤ tutduğum yanaşma üsulunu reallaşdırmaq üçün yer v¤ materiallarla bağlı hansı xüsusi t¤l¤bl¤r¤ ¤m¤l olunmalıdır?

10. ë z yanaşma üsulumu reallaşdırmaq üçün m¤nim hansı xüsusi köm¤y¤ ehtiyacım vardır? (¬alideynl¤rin, şagirdl¤rin, ¤m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimin v¤ dig¤r mü¤lliml¤rin köm¤yin¤ ehtiyac hiss edirsinizmi?)

“ә □ – »—“ә Ҷ– □ Sә Ҭә – »

j şağıdakı b¤dl¤r t¤l¤b¤nin d¤rs dediyi müdd¤td¤ meydana çıxacaq b¤zi daha spesifik t¤crüb¤l¤ri ¤ks etdirir. □ ә –— □ □ ..ә Ќ “ ә Ҭә Sә Ҭә – S” ¬ ә – ә □ » ё « Ҭә – » »Ҭә Ёё “ □ – ћ ә Ҭ҄ ќ Ќ” Ќ □ «ә – »Ќ □ ә ә ћ ә □ j ЎҬџ □ □ □ ә Ќ ћ □ ә ҬҬћ »Ќ »Ќ »—j ҬҤ – џЌ џ □ □ ..□ □ “ ћ ӘҬ»¬ә “ ә Ҷ– □ Sә Ќ »Ќ Sj Ўj „ j “ □ џ№џ“ j – »̓ »Ёё —“ ә – ћ ә Ҭ҄□ »– Ҭә – . —infin s¤viyy¤si v¤ ya m¤kt¤b üçün münasib olmayan h¤r hansı t¤crüb¤d¤n ç¤kinin. Ќövb¤ti t¤crüb¤ yerind¤ müxt¤lif variantları sınaqdan çıxarmaq imkanınız olacaqdır. □ oldurulmuş bu forma t¤l¤b¤nin t¤dris qovluğunun iç¤risin¤ qoyulmalıdır.

- ћ ¤kt¤bin siyas¤tinin öyr¤nilm¤si: yanğından mühafiz¤ m¤şql¤ri, intizam, q¤fil baş ver¤n hadis¤l¤r, t¤til, mü¤llimin v¤zif¤ borcları
- Sülleten lövh¤l¤rinin planlaşdırılması v¤ quraşdırılması
- Ўagirdl¤rin toplanmış qeydl¤rinin t¤dqiqi
- □ avamiyy¤tin qeydiyyatı prosedurların öyr¤nilm¤si v¤ istifad¤si
- □ v tapşırıqlarının yoxlanması
- —ur¤tçıxaran maşının işl¤dilm¤si
- “ abaşir lövh¤sind¤n istifad¤
- ..ardımçı materialların sinf¤ g¤tirilm¤si
- ¬ ideomaqnitofondan (kinoproyektordan) diafilmd¤n, adi proyektordan istifad¤
- —¤rgil¤rin t¤rtibatı
- □ ig¤r sinifl¤rin müşahid¤ olunması
- Ўagirdin t¤r¤qqisinin sistemli ş¤kild¤ sxem halında t¤sviri
- ћ ¤lumat v¤r¤ql¤rinin t¤rtibind¤ köm¤k
- ћ ü¤llim l¤rin yığıncaqlarında iştirak
- ћ ¤kt¤b bufetind¤ yem¤k
- ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim¤ köm¤k (t¤n¤ffüs amanı, avtobusla bağlı v¤ s.)
- ћ ü¤llim l¤r otağına baş ç¤kilm¤si
- ..ardımçı mü¤llim l¤rl¤ iş v¤ onların d¤rsl¤rinin müşahid¤si
- □ anışmaq, xüsusi t¤hsil, öyr¤nm¤, mütali¤ v¤ riyaziyyat sah¤l¤rind¤ köm¤y¤ ehtiyacı olan uşaqlarla davranmaq prosesinin öyr¤nilm¤si

¬j Ћ» ..ЌЋә – Ћә Ќ—»…ә“

¬alideynl¤rl¤ yaxşı işgüzar münasib¤tl¤r qurmaq v¤ onları qoruyub saxlamaq mühüm ¤h¤miyy¤t k¤sb edir. ¬alideynl¤rl¤ hm formal ünsiyy¤t imkanları t¤l¤bini t¤dris t¤crüb¤sinin bir hiss¤si olmalıdır. ћ ü¤llim-valideyn ünsiyy¤tinin bir neç¤ z¤ruri tipi aşağıda verilir.

ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim d¤ öz insanlarını yazmalı v¤ baş tutmuş ünsiyy¤tin tarixl¤rini göst¤rm¤lidir (yaxşı olar ki, t¤crüb¤ keçdiyimiz yerd¤ v¤ ya sinifd¤).

- ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ haqqında t¤qdimat m¤ktubunu şagirdl¤rl¤ ev¤ gönd¤rm¤k
- ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llimi valideynl¤ görüş zamanı müşahid¤ etm¤k v¤ mü¤llim v¤ universitet supervayzeri il¤ birlikd¤ h¤min görüşü müzakir¤ etm¤k.
- ¬alideynl¤r m¤kt¤b binasında olduqları zaman onlarla qeyri-formal ş¤klind¤ ünsiyy¤t¤ girm¤y¤ c¤hd etm¤k
- ћ ü¤lliml¤ birlikd¤ evl¤r¤ baş ç¤km¤k (¤g¤r bu, m¤kt¤b proqramında bir qayda olaraq n¤z¤rd¤ tutulmuşdursa)
- ћ ü¤llim-¬alideyn ј ssosiasiyasında iştirak etm¤k. ..ığıncaqlar, valideynl¤r üçün açıq qapı, m¤kt¤b s¤rgil¤ri v¤ s.

ə Ћ ¬ə ȠȠЎȠЌȠȠ–ȠЏȠ —" j ЋЋ –

(«¤ruri hallarda düşündürücü qeydl¤ri yazark¤n istiqam¤tl¤ndirici suallar kimi istifad¤ olunmaq üçün) —iyahını d-r arolin Ƞvertson t¤rtib etmişdir.

1. ħ ¤nim d¤rsimin m¤qs¤dl¤ri n¤ idi v¤ onlar ¤ld¤ olundumu?
2. ə g¤r d¤rsin m¤qs¤dl¤ri ¤ld¤ olunmayıbsa, m¤n n¤yi d¤yişdirm¤li idim?
3. Ƞ ¤rsin uğurlu c¤h¤tl¤ri hansılar idi?
4. Ë ¤l¤c¤kd¤ m¤n n¤yi f¤rqli ş¤kild¤ etm¤liy¤m?
5. ħ ¤n müxt¤lif t¤limat formalarından istifad¤ etdimmi? Su formatlar şagirdl¤ri d¤rsin m¤zmununu d¤rk etm¤y¤ v¤ m¤nims¤m¤l¤r istiqam¤tl¤ndir¤ bilirdimi?
6. Ў agirdl¤rin cavabları m¤ni qane edirdimi?
7. Ƞ ¤rsin müxt¤lif hiss¤l¤rinin müdd¤ti şagirdl¤rimin diqq¤t d¤r¤c¤sin¤ uyğun g¤lirdimi?
8. Ў agirdl¤r materialı öyr¤nm¤kd¤n zövq alırdılarmı?
9. Ƞ ¤rs müdd¤tind¤ şagirdl¤rim sinifd¤ özl¤rini rahat hiss edirdil¤rmi?
10. ħ üxt¤lif f¤aliyy¤tl¤r arasındakı keçidl¤r uyğun d¤r¤c¤d¤ vaxt aparırdımı?
11. ħ ¤n şagirdl¤r¤ b¤rab¤r s¤viyy¤d¤ müraci¤t edirdimmi?
12. ħ üst¤qil iş zamanı m¤n şagirdl¤r¤ f¤al ş¤kild¤ n¤zar¤t edirdimmi v¤ onların tapşırığı düzgün yerin¤ yetirib-yetirm¤dikl¤rini öyr¤nm¤kd¤n ¤lav¤, h¤m d¤ d¤rketm¤ prosesini yoxlamaqla bağlı monitorinq aparırdımmı?
13. Ў agirdl¤rim sinifd¤ h¤yat keçiril¤n bütün f¤aliyy¤tl¤r¤ gör¤ m¤suliyy¤t hiss edirl¤rmi?
14. Sütün şagirdl¤r m¤nim göst¤rişl¤rimi d¤rk ed¤r¤k, onlara ¤m¤l edirl¤rmi?
15. ə g¤r şagirdl¤r m¤nim göst¤rişl¤rim¤ ¤m¤l etmirdil¤rs¤, m¤n öz t¤limatımı nec¤ yaxşılaşdıra bil¤r¤m?
16. ħ ¤n şagirdl¤rd¤n d¤rs soruşan zaman onlar m¤nim suallarıma cavab verm¤dikd¤, onları cavab verm¤y¤ istiqam¤tl¤ndirm¤k üçün mü¤yy¤n xatırlatma verirdimmi?
17. ħ ¤n şagirdl¤r¤ onların f¤allığı il¤ bağlı müsb¤t v¤ spesifik fikirl¤r söyl¤yirdimmi?
18. —inifd¤ şagirdl¤r ucadan cavab verm¤zd¤n ¤vv¤l ¤ll¤rini qaldırırlarmı? ə g¤r qaldırırdılarsa v¤ ya bu qaydaya heç d¤ h¤miş¤ ¤m¤l etmirdil¤rs¤, m¤n bu şagirdl¤r¤ nec¤ münasib¤t göst¤rirdim?
19. Ў agirdl¤rin tapşırıqdan yayınması halları olurdumu? ə g¤r olurdusa, bu, d¤rs vaxtının hansı hiss¤sini ¤hat¤ edirdi? Ў agirdl¤rin diqq¤tini yenid¤n tapşırığa c¤lb etm¤k üçün m¤n n¤ edirdim?
20. Ў agirdl¤rin diqq¤tinin yayınması üçün istifad¤ ed¤ bil¤c¤yim dig¤r üsullar vardırmı?

ə Ђ ¬ə 14

ə – — ..ə Ќ "ə Ћə Sə Ќ»Ќ ћ Ўj ў» ə ' ќ – ћ j —џЌџЌ Ќ ћ " Ќə —»

ə – — ..ə Ќ "ə Ћə Sə Ќ»Ќ ћ Ўj ў» ə ' ќ – ћ j —џ

– eytinq göst¤ricisi 1-5 (d¤rs dey¤n t¤l¤b¤ üçün Ћ3ї minimum standartdır).

j dı v¤ soyadı:
ћ ¤kt¤b:
' ¤nn:

– eytinq

_________________ ¤rs planı (keyfiyy¤t, tamlıq)
 ¤rsin t¤qdimatı:

_________________ 1. Ўagirdin iştirakı (tapşırıqda v¤ ¤m¤kdaşlıqda)
_________________ 2. ¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin sual-cavab metodları
_________________ 3. ə yani v¤saitl¤r
_________________ 4. Ўagirdl¤rin öyr¤nm¤ s¤viyy¤sin¤ münasib¤t
_________________ 5. Ё iriş
_________________ 6. " ¤şkilatçılıq
_________________ 7. ..aradıcılıq
_________________ 8. »cranın yoxlanması, d¤rsin möhk¤ml¤ndirilm¤si, xülas¤
_________________ 9. —infin idar¤çiliyi

" ğurlu c¤h¤tl¤r:

..axşılaşdırılmalı c¤h¤tl¤r:

—upervayzerin imzası: ____

 ¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin imzası: _____________________________________

– ¤yin öyr¤nilm¤si tarixi: ____

ə Ђ ¬ə 15

ə ––— ..ə Ќ “ə Ћə Sə Ќ»Ќ ё « Ќ ».ћ ə “ Ћə Ќ »-ћ ə ‘ ќ – ћ j —ɥЌɥЌ Ќ ћ ” Ќə —»

(eydiyyatı aparılan d¤rsin qiym¤tl¤ndirilm¤si üçün istifad¤ olunur)

j . —ɨz v¤ şagirdl¤riniz

Ў agirdl¤ri h¤v¤sl¤ndirm¤k üçün hansı üsullardan istifad¤ etm¤y¤ c¤hd etdiniz? _______

____

 ¤rs soruşduğunuz şagirdl¤ri sadalayın. ______________________________________

____

—ualların cavabını bir neç¤ d¤f¤ soruşduğunuz t¤l¤b¤nin qarşısında ulduz (*) işar¤si qoyun.

Su uşaqlardan d¤f¤l¤rl¤ cavab soruşmağınızın s¤b¤bi n¤dir? _____________________

____

 ¤rsi soruşmadığınız uşaqların adlarını sadalayın ________________________________

____

ў ¤min şagirdl¤rd¤n növb¤ti d¤rsd¤ d¤rs soruşmağı nec¤ planlaşdırırsınız? __________

____

” şaqlardan d¤rs soruşan zaman onların tam cavab verm¤sini gözl¤yirsinizmi? _______

ё z suallarınıza özünüz cavab verm¤y¤ meyl edirsinizmi? __________________________

Ў agirdl¤rd¤n daha yaxşı cavablar almaq üçün nec¤ s¤y göst¤rirsiniz? ______________

____

Ў agirdl¤rin bir-biri il¤ asan danışmasına imkan verirsinizmi? _______________________

____

S.—¤siniz

j ydın danışırsınızmı? ____________________

—¤siniz daha gur, yoxsa daha yumşaq olmağa meylli idi? ____________________

—¤sinizd¤ şövq var idimi? ____________________

—¤sinizd¤ özün¤inam, yoxsa ¤s¤bilik duyulurmu?____________________

—¤sinizd¤n m¤mnunluqla v¤ t¤bii ş¤kild¤ istifad¤ edirsinizmi?

 avranışla bağlı probleml¤rin öhd¤sind¤n g¤lm¤k üçün öz s¤sinizd¤n nec¤ istifad¤ edirsiniz? ____________________

____

Ўagirdl¤rl¤ daha azyaşlı v¤ ya daha çoxyaşlı şagirdl¤r üçün münasib ola bil¤c¤k t¤rzd¤ danışmağa meyl edirdinizmi? ____________________

____

Ќövb¤ti d¤rsd¤ s¤sinizin keyfiyy¤tini yaxşılaşdırmaq üçün n¤ etm¤k fikrind¤siniz ______

____

Ќövb¤ti d¤rsd¤ s¤sinizin keyfiyy¤tini yaxşılaşdırmaq üçün n¤ etm¤k fikrind¤siniz? _____

____

—. ¤rsin t¤qdimatı

ë z fikirl¤rinizi n¤ d¤r¤c¤d¤ aydın t¤qdim etdiniz? ____________________

Su sah¤d¤ v¤ziyy¤ti daha da yaxşılaşdırmaq üçün n¤ etm¤k fikrind¤siniz? ___________

____

 ¤rs zamanı uyğun sözl¤rd¤n istifad¤ edirsinizmi? ____________________

»stifad¤si m¤qbul olmayan, lakin d¤rs zamanı istifad¤ etdiyiniz söz v¤ ifad¤l¤ri göst¤rin.

____

’ üsus¤n yaxşı t¤sir bağışlayan hansı sorğu-sual metodlarından istifad¤ edirsiniz? ______

____

ë z sorğu-sual metodlarınızı nec¤ yaxşılaşdıra bil¤rsiniz? ____________________

____

ў ¤ddind¤n artıq danışırdınızmı? ____________________ ə g¤r danışırdınızsa, bu v¤ziyy¤ti nec¤ düz¤ltm¤k fikrinl¤siniz? ____________________

 . Ў¤rhl¤r

ë zünü qiym¤tl¤ndirm¤ üçün maqnitfonlan, sizc¤ nec¤ istifad¤ etm¤k olar?

____

Su formanı t¤kmill¤şdirm¤y¤ köm¤k ed¤ bil¤c¤k t¤klifl¤riniz vardırmı? ____________

____

ə Ŧj ¬ə 16

j ralıq v¤ yekun qiym¤tl¤ndirm¤ hesabatının üst v¤r¤qinin nümun¤si

ə – –..ə Ḱ "ə Ŧə Sə Ḱ»Ḱ ».ħ ə "Ŧə Ḱ »‑»Ŧħ ə –»Ḱə j »‑
ў–ɉ Sj "ɥḰ –" ¬ə – ə »

(« ¤hm¤t olmasa, t¤svir xarakterli şərhl¤ri bu üst v¤r¤qin¤ tikin).

 ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ ____

–emestr ______________ iym¤tl¤ndirm¤ _________ j ralıq _____..ekun

ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim ____

ħ ¤kt¤b ________________________ –emestr _______________________

" niversitet supervayzeri ____

Siz bu qiym¤tl¤ndirm¤ hesabatını oxuduq v¤ müzakir¤ etdik:

______________________ ______________________
 ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ " arix

______________________ ______________________
ə m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim " arix

______________________ ______________________
" niversitet supervayzeri " arix

ħ ¤n bu hesabatdan ollecin yerl¤şdiyi yerd¤ bir tövsiy¤ kimi istifad¤ olunmasını ist¤rdim (ist¤m¤zdim).
__________ (¤rs dey¤n t¤l¤b¤nin inisialları)

ә Ћј ¬ә 17

sraktikum üzr¤ aralıq v¤ yekun qiym¤tl¤ndirm¤ formasının nümun¤si

s–j “» ”ħ ” Ќ □ ». ħ ә “Ћә Ќ □ »–»Ћ ә –»
», » ..j ЎЋџ” Ўj □ Ћj –џ□ j Sj □ ЏџЋħ □ ә ЋЋħ »Ќ »Ќ »Ћ »Ќ □ ». ħ ә “Ћә Ќ □ »–»Ћ ә –»

“ ¤l¤b¤ ____________________________

ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim ______________

ollec supervayzeri ____________________

sraktikum yeri ________________________

–inif: _______________________________

‘ orma aşağıdakı ş¤xsl¤r t¤r¤find¤n doldurulub

ә m¤kdaşlıq ed¤n mü¤llim ______________
“ ¤l¤b¤ ____________________________
ollec supervayzeri ____________________

“ arix: _______________________________

j ralıq ______________ ..ekun __________

«¤hm¤t olmasa, öz ş¤rhl¤rinizi verin v¤ aşağıdakı iş sah¤l¤rini h¤r biri il¤ bağlı uyğun sütunda qeydl¤r edin (1= Ќümun¤vi; 2= ..axşı; 3= afi; 4= □ aha çox işl¤m¤lidir; 5=” yğun g¤lmir).

1	2	3	4	5		Ў¤rhl¤r	ħ üşahid¤ olunmayıb
					ħ ¤suliyy¤t v¤ öhd¤lik (ħ ¤suliyy¤t, öhd¤lik, m¤kt¤bin qaydalarına d¤qiq ¤m¤l etm¤, davamiyy¤t v¤ punktuallıq)		
					–¤rişt¤ џ ‘ ¤nni d¤rind¤n bilm¤si j : içikyaşlı uşaqların t¤hsili il¤ bağlı f¤nni bildiyini nümayiş etdirir. Xibtidai savad Xuşaqların dil-¤d¤biyyat sah¤sind¤ bilikl¤ri Xinc¤s¤n¤t Xriyaziyyat Xt¤bi¤t elml¤ri Xsosial elml¤r Xsağlamlıq v¤ b¤d¤n t¤rbiy¤si Xxüsusi t¤l¤batları olan öyr¤ncil¤r üçün t¤dris planının uyğunlaşdırılması qaydası		
					¬. kiçik yaşlı uşaqların t¤hsili il¤ bağlı f¤nnin öyr¤nilm¤si üçün qabiliyy¤t s¤viyy¤sinin n¤z¤r¤ alınmasının vacibliyind¤n x¤b¤rdar olduğunu nümayiş etdirir.		
					Џ. ’ üsusi t¤l¤batları olan v¤ olmayan uşaqlara v¤ kiçik yaşlı uşaqların t¤hsili il¤ bağlı f¤nn¤ öyr¤nm¤ d¤ daxil olmaqla f¤al öyr¤nm¤ n¤z¤riyy¤l¤rind¤n x¤b¤rdar olduğunu nümayiş etdirir.		
					□ . içik yaşlı uşaqların t¤hsili il¤ bağlı öyr¤nil¤n f¤nnl¤r arasında ¤laq¤l¤r bar¤d¤ biliy¤ malik olduğunu nümayiş etdirir.		

1	2	3	4	5		Ў¤rhl¤r	ħ üşahid¤ olunmayıb
					. ” şaqların inkişafının m¤rh¤l¤l¤ri v¤ s¤ciyy¤vi xüsusiyy¤tl¤ri bar¤d¤ bilikl¤r¤ malik olduğunu nümayiş etdirir v¤ bu bilikl¤ri birl¤şdirici t¤dris planı vasit¤sil¤ xüsusi t¤l¤batları olmayan uşaqların öyr¤nilm¤si sah¤sind¤ t¤tbiq ed¤ bilir.		
					—¤rişt¤ ɰ nsiyy¤t v¤rdişl¤ri j . Ўagirdl¤rin yaş v¤ inkişaf d¤r¤c¤l¤rin¤ , cinsin¤, irqin¤, etnik m¤nsubiyy¤tin¤, dil v¤ sosial iqtisadi mühitin¤, f¤rdi öyr¤nm¤ üslublarına v¤ t¤l¤batlarına uyğun olan bir dild¤ h¤ssas ş¤kild¤ ünsiyy¤t¤ girir.		
					S. Ўagirdl¤r, ail¤l¤ri v¤ h¤mkarları il¤ birg¤ f¤aliyy¤t göst¤rir.		
					—¤rişt¤ ɰɰ “ ¤limatlandırıcı t¤crüb¤ j . ›nsanların inkişafının s¤ciyy¤vi v¤ qeyri-s¤ciyy¤vi c¤h¤tl¤rini d¤rk edir v¤ xüsusi t¤hsil alan uşaqları münt¤z¤m sinif m¤şğ¤l¤l¤rin¤ c¤lb etm¤k v¤ birl¤şdirici t¤hsil proqramını işl¤yib hazırlamaq v¤ t¤tbiq etm¤k metodları da daxil olmaqla, t¤dris proqramı v¤ t¤limatın prinsipl¤rind¤n x¤b¤rdardır.		
					¬. ..eni texnologiyalar, yaşa uyğun mütali¤ v¤ dil v¤rdişl¤ri, öyr¤nm¤ üslubu v¤ öyr¤ncinin inkişaf s¤viyy¤si d¤ daxil olmaqla, müxt¤lif üsullarla d¤rs keçir.		
					Џ. ħ üxt¤lif irqi, sosial-iqtisadi, m¤d¤ni mühitd¤n v¤ dil mühitind¤n olan şagirdl¤rin t¤crüb¤sin¤ uyğun olaraq, t¤dris kursunun m¤zmununu mü¤yy¤nl¤şdirir.		
					. ħ üxt¤lif şagirdl¤rin inkişafı v¤ öyr¤nm¤sin¤ yardım etm¤k üçün sinfi t¤şkil v¤ idar¤ edir.		
					. Ўagirdl¤rin akademik v¤ sosial v¤rdişl¤rini inkişaf etdir¤n metodlardan istifad¤ edir.		
					‘ . j il¤ v¤ icmalarla s¤m¤r¤li ş¤kild¤ işl¤yir.		
					—¤rişt¤ ɰ: iym¤tl¤ndirm¤ j . Ўagirdl¤rin öyr¤nm¤sini qiym¤tl¤ndirm¤k üçün müxt¤lif qiym¤tl¤ndirm¤ qaydaları mü¤yy¤nl¤şdirir v¤ t¤tbiq edir.		
					S. ё z t¤dris prosesini qiym¤tl¤ndirir v¤ şagirdl¤rin öyr¤nm¤sini yaxşılaşdırmaq üçün qiym¤tl¤ndirm¤ n¤tic¤l¤rind¤n istifad¤ edir.		

1	2	3	4	5		Ŷ¤rhl¤r	ħ üşahid¤ olunmayıb
					—¤rişt¤ ¬. s roblem l¤rin h¤lli j . “ ¤dris v¤ öyr¤nm¤ haqqında t¤nqidi ş¤kild¤ düşünür.		
					S. şagirdl¤rin yaradıcı v¤ nalitik düşünc¤ v¤rdişl¤rini h¤v¤sl¤ndirir.		
					—¤rişt¤ ¬ɥ ə dal¤tlilik j . Sütün öyr¤ncil¤rl¤ ¤dal¤tli v¤ m¤suliyy¤tli ş¤kild¤ davranır.		
					S. ¤rb v¤ qeyri q¤rb sivilizasiyalarının müasir j merika m¤d¤niyy¤tin¤ t¤sirini d¤rk edir v¤ uyğun metodlar işl¤yib hazırlamaq üçün bu bilikd¤n istifad¤ edir.		
					—¤rişt¤ ¬ɥɥ s rofessionallıq j . ë zünün hüquqi v¤ m¤n¤vi m¤suliyy¤tl¤rini d¤rk edir.		
					¬. “ ¤crüb¤ v¤ n¤zar¤td¤n (supervayzerlikd¤n) öyr¤nir.		
					Ų. Ų¤miyy¤td¤ki probleml¤rin şagirdl¤rin öyr¤nm¤sin¤ m¤nfi t¤sir göst¤r¤ bil¤c¤yini d¤rk edir v¤ bu m¤s¤l¤l¤ri nizama salmaq üçün uyğun metodlardan istifad¤ edir.		

ħ ” ħ »Ўә – ў Ћә – :

1. ‘ ¤rdi inkişaf v¤ özün¤ inam.

2. ig¤r böyükl¤rl¤ s¤m¤r¤li işl¤m¤k qabiliyy¤ti

3. ¤rs dey¤n t¤l¤b¤ kimi v¤zif¤l¤rin bütünlükd¤ icrası

4. ә lav¤ şərhl¤r

ə Ђ ¬ə 18

¤rs dey¤n t¤l¤b¤y¤ yazılı z¤man¤t verm¤kl¤ bağlı t¤klifl¤r

<u>s eş¤ z¤man¤ti</u>

“ arix: »yul, 1995.

im¤: ə m¤kdaşlıq ed¤n işçil¤r¤

imd¤n: j ndre j kselrod, irektor, aryeranın planlaşdırılması v¤ yerl¤şdirm¤ idar¤si

ħ ¤zmun: “ övsiy¤

” ilokk t¤l¤b¤l¤rinin peş¤ treninqin¤ göst¤rdiyiniz yardım v¤ diqq¤t¤ gör¤ siz¤ t¤ş¤kkür edirik. ë z t¤crüb¤nizi bizim t¤l¤b¤l¤rl¤ bölüşm¤k v¤ treninq ¤rzind¤ onları istiqam¤tl¤ndirm¤kl¤, onlara müst¤qil iş¤ başlamaq ¤r¤f¤sind¤ ¤h¤miyy¤tli köm¤k göst¤rmiş olursunuz.

” ilokk t¤l¤b¤l¤rinin treninq¤ c¤lb edilm¤si v¤ onlara supervayzerlik edilm¤si il¤ yanaşı sizd¤n tez-tez onların adına z¤man¤t m¤ktubları yazmaq xahiş olunacaqdır. »ş bazarında r¤qab¤tin artığı indiki ş¤raitd¤ iş¤ q¤bul ed¤n t¤şkilatlar praktikumu t¤şkil ed¤n t¤hlil mü¤ssis¤sind¤n t¤l¤b¤nin praktikum ¤rzind¤ n¤ s¤viyy¤d¤ uğur qazandığını bilm¤k ist¤yirl¤r. “ ¤l¤b¤l¤rl¤ birbaşa işl¤diyinizd¤n onların f¤aliyy¤tini v¤ g¤l¤c¤k müv¤ff¤qiyy¤t üçün mövcud potensialını qiym¤tl¤ndirm¤k üçün sizin imkanlarınız daha genişdir.

«¤man¤t m¤ktubunu yazark¤n, t¤l¤b¤nin f¤aliyy¤t v¤ m¤suliyy¤ti il¤ bağlı mümkün q¤d¤r konkret m¤lumat verm¤yinizi xahiş edirik. —iz¤ yardım etm¤k m¤qs¤di il¤ z¤man¤tin yazılması il¤ bağlı qısa t¤klifl¤r siyahısını siz¤ gönd¤ririk. ’ ahiş edirik ki, z¤man¤tin m¤xfi olmadığını v¤ t¤l¤b¤l¤rin onlardan tam x¤b¤rdar ola bilm¤sini n¤z¤r¤ alasınız. «¤man¤t m¤ktubları üçün mü¤ssis¤nizin blanklarından istifad¤ etm¤yiniz yaxşı olardı. «¤ruri halda, t¤l¤b¤l¤r aryeranın s lanlaşdırılması »dar¤sind¤n ” ilokkun formasını t¤qdim ed¤ bil¤rl¤r.

«ə ħ j Ќə “ ħ ə “ ” SЂ – џЌ џЌ ..j «џЋħ j —џ»Ђə Sj №Ђџ“ə Ђ≮ Ђə –

Su z¤man¤t namiz¤din daimi qeyri-m¤xfi z¤man¤t qovluğunun bir hiss¤si olacaqdır. j şağıdakı b¤ndl¤ri d¤ faydalı hesab etdiyiniz dig¤r fikirl¤rl¤ birlikd¤ ¤hat¤ etm¤yinizi xahiş edirik:

1) Ќamiz¤di hansı müdd¤t ¤rzind¤ tanıdığınız; namiz¤dl¤ bağlı bildikl¤riniz; müşahid¤l¤rin aparıldığı ş¤raitin t¤sviri.

2) Ќamiz¤din f¤aliyy¤tinin müşahid¤si: planlaşdırma v¤ t¤şkil; f¤nni bilm¤k d¤r¤c¤si; ünsiyy¤t v¤rdişl¤ri; uşaqlarla münasib¤tl¤r; işçil¤rl¤, dig¤r h¤mkarlarla v¤ valideynl¤rl¤ münasib¤tl¤r; m¤suliyy¤ti öz üz¤rin¤ götürm¤; t¤ş¤bbüs v¤ h¤v¤sl¤ndirm¤.

3) Ќamiz¤din peş¤ andı

4) olunuz v¤ v¤zif¤niz. ’ ahiş edirik, bütün z¤man¤tl¤ri nizamlayıb-imzalamadığınızı yoxlayasınız.

«¤man¤tin yayılması prosesi il¤ bağlı suallarınız meydana çıxarsa, m¤niml¤ aşağıdakı telefon vasit¤sil¤ ¤laq¤ saxlaya bil¤rsiniz: (617)734-5200. ext. 165. ” ilokk t¤l¤b¤l¤rin¤ göst¤rdiyiniz yardıma gör¤ bir daha t¤ş¤kkür edirik.